

۱۳ آذرماه ۲۵۳۶ شاهنشاهی

یکشنبه ۲۲ ذیحجه ۱۳۹۷ هجری

۴ دسامبر ۱۹۷۷ میلادی

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روزیکشنبه (۱۳) آذرماه ۲۵۳۶ شاهنشاهی

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اساسی غائبین جلسه قبل.
- ۲- قرائت استعفا نامه آقای هلاکو رامبد از سمت نمایندگی مجلس شورای ملی.
- ۳- بیانات قبل از دستور آقایان: غلامرضا اخلاق پور حسن ملکشاهی - حسین میرزائو.
- ۴- بیانات آقای دکتر جمشید آموزگار (نخست وزیر) و معرفی آقای محمد یگانه بسمت وزیر امور اقتصادی و دارائی، آقای محمود کاشفی بسمت وزیر مشاور در امور اجرائی، آقای سنجهر آگاه بسمت وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و آقای هلاکو رامبد بسمت وزیر مشاور در امور پارلمانی و تقدیم لایحه مربوط به سال مالی شرکت ها.
- ۵- تصویب صورتجلسه روز پنجشنبه سوم آذرماه ۲۵۳۶.
- ۶- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی رومانی.
- ۷- تقدیم سؤال بوسیله آقای دکتر مشیر از وزارتخانه های بهداری و بهزیستی و آموزش و پرورش.
- ۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال سوسیالیستی یوگسلاو.
- ۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع

جلسه ساعت هشت و پنج دقیقه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد.

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیرخوانده شد)

آقایان: آستانه‌ای - آشوریان - عبدالهادی آقایان - جعفری - ابطحی - اسحق کاهکش - اشرفی - جهان‌شاه انشار - الداغی - اهری - باقرزاده - باقری - دکتربرومند - بزرگ‌زاده - بنی‌احمد - بهره‌مند - بیات - بردلی - پزشکیور - تدین - پزشکی - علی‌اکبر - نوتونجیان - توکلی - جباری - محمد کاظم جزایری - سعید جوادی - جعفر حیدری - خزیمه - حسین خطیلی - دادفر - دانشمند - رامبد - جعفر جوادی - رئیسی اردکانی - رحیمی لاریجانی - رفعتی - ساری اصلانی - ساکینیان - کریم بخش سعیدی - سید کلال - شادلو - شهبازی - محمد رحیم شیخ الاسلامی - صفری پور - دکتر فیاضی - طرفی - مجتبی غالمی - عباس میرزائی - محمد حسین غضنفری - فرمان - قائمی - قرانی - خانلر اچورلو - قراکزوشجاعی - قربانی نسب - فریسی - قوامی - کاسمی - کبیری - صدر کویان - مجتبیانی - محمودیان - مظهری - ملک‌شاهی - دکتر مهر - میر لاشاری - ناظمی - نواب صفا - وشمگیر - هرزندی - یاسینی - منوچهر یزدی - یگانه.

بانوان: انشار جعفری - برومند - داودی - زاهدی مشائی.

۲- قرائت استعفا نامه آقای هلاکو رامبد از سمت نمایندگی مجلس شورای ملی.

رئیس - نامه‌ای از آقای هلاکو رامبد رسیده است که برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیرخوانده شد)

هو

تهران پنجشنبه دهم آذر ۱۳۰۶

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً بنا بر اصول سی و دو قانون اساسی و شصت و هشت متمم آن از آنجائیکه با قبول عضویت در هیئت دولت از ادامه خدمت در سمت نمایندگی مجلس شورای ملی محروم و معذور خواهم بود لذا بدینوسیله استعفای خود را تقدیم میدارم.

با تجدید احترامات شایسته - هلاکو رامبد

۳- بیانات قبل از دستور آقایان: غلامرضا اخلاق پور

حسن ملک‌شاهی - حسن میرزالو.

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم

آقای اخلاق پور تشریح بیاورید.

اخلاق پور - دغدغه به ساعت ۹ مانده و هنوز جلسه رسمیت پیدا نکرده، نمیدانم برای چه کسی صحبت کنم چون هنوز اکثر نمایندگان به جلسه نیامده‌اند و جای بسی تأسف است و با اظهار تأسف شروع می‌کنم.

ملک منصور اسفندیاری - مذاکره را با هر تعداد میتوانید شروع کنید.

اخلاق پور - بنده گفتم قبل از ساعت ۹ است و هنوز جلسه رسمیت پیدا نکرده است زیرا وقت قبلاً ساعت ۹ تعیین گردیده. بهر حال با اجازه مقام ریاست، خانمها، آقایان، باستحضار همکاران ارجمند می‌رسانم که همه ساله هفته کارنیک پیشاهنگی از روز دوازدهم آذرماه شروع و تا نوزدهم همان ماه ادامه دارد و بهمین مناسبت میخواهم زاج به این مکتب تربیتی و اثرات و خدمات مفید وارزنده آن سخن گویم ولی قبل از ورود در این بحث مهم نکاتی است مربوط بمسائل داخلی مجلس که باید گفته شود چه اینکه در گفتن اثری است که در نگفتن نیست. در اولین جلسه پس از افتتاح مجلسین بود که ضمن اخطار آئین‌نامه‌ای بعرض رسانیدم که محققاً برای دوام و بقا و هرجامه و تشکیلاتی وجود نظم و دیسپلین ضروری و از بدیهیات است و مجلس شورای ملی هم باید از نظر برقراری نظم و دیسپلین و جلوگیری از هرگونه بی‌نظمی و اعمال نظرات شخصی به آئین‌نامه‌ای که بر اساس قانون اساسی تهیه و تصویب شده ارجح و احترام گذارده و هرگز اجازه ندهد که افراد بدلیخواه آنرا تفسیر و توجیه و اجرا نمایند. من فکر میکنم با اعلام این تذکره موجه و قانونی آئین‌نامه داخلی کم و کیفاً بمرحله اجرا درخواهد آمد متأسفانه چنین نشد و بطوریکه ملاحظه فرمودید هرچیک از شعب شش‌گانه هیئت رئیسه خود را برطبق ماده ۱۷، آئین‌نامه داخلی انتخاب نکردند و برای مزید استحضار عین ماده ۱۷ را قرائت میکنم.

ماده ۱۷ - هر شعبه دارای یک رئیس و دونایب رئیس و یک مخیر و دومشی خواهد بود که با رأی

رفعتی - آقای اخلاق پور شما در همان شعبه اعتراض می‌کردید.

اخلاق پور - معلوم نبود که از هر شعبه چند نفر باید

برای هر کمیسیونی انتخاب بشود و در زمانی که می‌خواستم اعتراض کنم چون دستور داده بودند چهار نفر را انتخاب کنند و اصلاً ماده ۲۰ رعایت نشده اجازه نفرمائید موارد دیگر را هم که خلاف آئین‌نامه رفتار شده بازگو خواهم کرد. در نتیجه اشخاصی برای عضویت بعضی از کمیسیونها انتخاب شدند که قبلاً تمایلی جهت آن نداشتند و در فرم تنظیمی هم تعارض آن نگردیده بودند و تحت این دستورالعمل و ضابطه غیر اصولی لااقل برای جلوگیری از هرگونه تبعیضی مقتضیات و عدالت اجتماعی اقتضاء میکرد که تعداد اعضائیکه برای هر کمیسیون لازم بود بلااستثناء بین شعب شش‌گانه بطور تساوی تقسیم/تاشعب هم عده مورد لزوم را با اخذ رأی مخفی با رعایت اکثریت آراء انتخاب مینمودند. در این حال شاید حتی از کسی تصویب نمیشد مثلاً اگر برای کمیسیون بودجه ۲ نفر لازم بود حق این بود که از هر شعبه چهار نفر انتخاب شود در صورتیکه چنین نشد و دیدیم که از شعبه چهارم سه نفر و از شعبه سوم پنج نفر و از سایر شعب هر یک چهار نفر جمعاً بیست و چهار نفر برای کمیسیون بودجه انتخاب گردیدند و معلوم نگردید که چرا از شعبه چهارم سه نفر و از شعبه سوم پنج نفر انتخاب شدند و فلسفه این تصمیم غیر موجه و ارجح بلا مرجع بر چه معیار و تحت چه شرایط و ضوابطی بوده است؟ و نظری هم به نحوه انتخاب اعضاء کمیسیون عرایض بیفکنیم بطوریکه استحضار دارید برطبق اصل سی و دوم قانون اساسی هر کس از افراد ناس میتواند عرضحال یا ایرادات باشکایات خود را کتباً بدفترخانه عرایض مجلس عرضه بدارد و در آئین‌نامه داخلی دفترخانه عرایض به کمیسیون عرایض تبدیل عنوان یافته است و این دفترخانه عرایض یا کمیسیون عرایض تنها مرجع یا کمیسیونی است که در قانون اساسی صریحاً پیش بینی شده و مقتضیات ایجاب میکرد که اعضاء این کمیسیون بلحاظ اهمیت و فراوانی کارش بیش از شش نفری باشد که در ماده ۲۰ آئین‌نامه داخلی پیش بینی گردیده است صرف نظر از عدم توجه باین مسئله حال به بینیم که اعضاء کمیسیون عرایض در شعب شش‌گانه چگونه انتخاب شدند. از شعبه اول دوفتر از شعبه سوم دوفتر از شعبه پنجم یک نفر و از شعبه ششم یک نفر جمعاً

مخفی با و رفته و اکثریت نسبی برای مدت یک سال انتخاب میشوند و در صورت تساوی آراء یکی از منتخبین بحکم قرعه معین میشود. اسامی کله صاحبان رأی با عده آراء باید در صورت مجلس نوشته شود. و در مورد انتخاب اعضاء کمیسیونها هم همکاران عزیز بخوبی واقف هستید که بهیچوجه آئین‌نامه داخلی اجرا و رعایت نگردید و مدتی قبل از انتخاب اعضاء کمیسیونها فرم‌های جایی مخصوص با ذکر تعداد کمیسیونها از طرف اداره قوانین بین همکاران توزیع گردید و در فرم مذکور قید شده بود که هر نماینده‌ای نمیتواند بیش از عضویت در دو کمیسیون را بپذیرد و بر اساس مندرجات فرم مورد بحث و در نظر گرفتن سوابق و اطلاعات و تمایل هر یک از نمایندگان تا دو کمیسیون را انتخاب و فرم تکمیل شده را بداره قوانین تسلیم نمودیم و جناب آقای رئیس از نظر اجرای مدلول ماده ۲۰ آئین‌نامه لازم بود که با توجه باین فرم‌ها تعداد اعضائی را که هر یک از شعب برای هر کمیسیونی لازم است انتخاب و تعیین نمایند تا شعب هم با توجه به فهرست اسامی کاندیداها نسبت بانتخاب اعضاء هر کمیسیون وفق مقررات اقدام کنند بطوریکه دیدیم علاوه بر اینکه هیئت رئیسه خود را برطبق مقررات مندرج در مواد ۱۷ و ۱۸ آئین‌نامه انتخاب نکردند در شعب گفته شد هر یک از نمایندگان شعبه آزاد و مختارند که برای هر کمیسیونی کاندید شوند بر اساس این نظر اثرات قانونی فرم‌های تنظیمی منتفی شد و فی‌المثل کسی که قبلاً برای فلان کمیسیون تمایلی نداشت و در فرم توزیعی هم برای کمیسیون دیگری کاندید بود خود را کاندید برای عضویت در کمیسیون دیگری نمود.

مهندس صائبی - شما کاندیدا نبودید.

اخلاق پور - اگر صحبتی دارید بفرمائید پشت تریبون جواب بدهید شما از کجا میدانید من کاندیدا نبودم.

رئیس - اجازه بفرمائید صحبت‌شان را بکنند.

دکتر رئیسی - شما نبودید.

اخلاق پور - بنده بودم کاندیدا هم شدم. **مهندس صائبی** - از طرف خودتان بگوئید نه از طرف همه.

رئیس - آقای مهندس صائبی اجازه بفرمائید صحبت‌شان را بکنند.

اخلاق پور - من نمیدانم شما چرا نظم جلسه را رعایت نمیکنید و مانع صحبت من میشود.

شش نفر انتخاب گردیدند و برای شعبه دوم و شعبه چهارم سهمی قائل نشده و کسی هم که اگر کاندید بود نمیتوانست انتخاب شود در صورتیکه حق بود از هر شعبه یک نفر انتخاب تا هم تبعیض نشده و هم عدالت به مفهوم واقعی اجرا گردیده باشد و در خصوص کمیسیون محاسبات هم باستحضار میرساند که جهت شعبه اول و شعبه دوم سهمی قائل نشدند و از شعبه سوم سه نفر و از شعبه چهارم یک نفر و از شعبه پنجم یک نفر و از شعبه ششم هم یک نفر انتخاب گردیدند و بر اساس همین رویه غیر قابل قبول و خلاف اصول در سایر کمیسیونها اقدام گردید و بقول جناب آقای دکتر ملک منصور اسفندیاری بشرح مندرج در صفحه ۴ صورت مذاکرات شماره ۱۲۰: بر اساس همان ماده ۲ آئین نامه داخلی مجلس انتخابات داشتیم ولی انتصابات نداشتیم و این کار مخالف آئین نامه داخلی مجلس است و اینجانب نیز بر طبق فرم چاپی مورد بحث در کمیسیونهای بودجه و استخدام و دادگستری کاندید بودم و بر اساس همان فرم نیز در شعبه دوم کاندید کمیسیون بودجه شده و نفر پنجم گردیدم با اینکه نفر پنجم بودم و از شعبه سوم هم پنج نفر انتخاب شده بودند و اینجانب هم باید عضویت کمیسیون بودجه در میآمدم متأسفانه چنین نشد و من نمیدانم باین عمل غیر اصولی چه باید بگویم چطور از شعبه سوم باید پنج نفر انتخاب شود ولی من که نفر پنجم انتخاب شدم باید از عضویت در کمیسیون بودجه محروم شوم و انگهی طبق اعلام جناب آقای موسوی ماکوئی رئیس محترم شعبه دوم برای عضویت در کمیسیون دادگستری سه نفر میبایست انتخاب میشدند که انتخاب گردیدند و طبق صورت جلسه تنظیمی اینجانب نفر سوم گردیده و عضویت کمیسیون دادگستری پذیرفته شده و بهنگام تعیین هیئت رئیسه کمیسیون دادگستری خود را به آن کمیسیون معرفی نمودم فکر میکردم که لااقل عضویت یک کمیسیون مفتخر شدهام ولی افسوس و صد افسوس بعداً حسب الامر مقام ریاست مقرر گردید که از شعبه دوم برای عضویت کمیسیون دادگستری دوفتر کافی است و با این تصمیم و برخلاف رأی اعضاء محترم شعبه مرا از عضویت کمیسیون دادگستری هم محروم نمودند و بالاخره کار بجائی کشید که از این بی نظمیها بشرح مندرج در صورت مذاکرات شماره ۱۲۶ و ۱۲۷ جناب آقای رئیس هم اظهار تأسف فرمودند و قسمتی از فرمایشات معظمله را بازگو می نمایم: «متأسفانه در شعب بعضی از نمایندگان برای هیچ کمیسویی انتخاب نشده اند در صورتیکه ترتیبی داده شده

بود که هر نماینده حداقل در یک کمیسیون عضویت داشته باشد بهرحال هرچه فکر کردم راهی بنظر من نرسید. اگر اجازه بفرمایید خود من نمایندگان را با تمایل خودشان در کمیسیونهایی که تعداد اعضایشان خیلی زیاد نیست تعیین نمایم» و مجلس محترم پیشنهاد جناب آقای رئیس را تصویب نمودند و جناب آقای رئیس میبایست بر اساس رأی مجلس قبلاً اینجانب را احضار و تمایلم را جهت عضویت در کمیسویی استعلام و سپس اقدام میفرمودند ولی این کار را نکردند و بدون اینکه تمایل مرا جلب نمایند عضویت کمیسیون علوم و آموزش عالی که بعداً پس از ادغام وزارت آموزش و پرورش با وزارت علوم و آموزش عالی معلوم نیست که سرزشت آن چه خواهد بود منسوب نمودند.

مهندس صائی - با در نظر گرفتن ماده ۲ عمل شده و مقام ریاست تعیین می کنند ولیکن تعداد اعضائی را که هر یک از شعب برای هر کمیسیون لازم است انتخاب کنند از وظایف مقام ریاست میباشد.

اخلاقپور - من را از عضویت هم محروم کردند.

دکتر مشیر - چیزی که از دست ندادید آقای اخلاق پور.

اخلاقپور - نخیر صاحب همه چیز شده ام.

یکی از نمایندگان - انشاء الله سال دیگر.

دکتر اسفندیاری - چه اشکالی دارد؟ وقتی دیگران انتخاب شدند شما راحت هستید.

اخلاقپور - بیاس احترام به موقعیت اجتماعی و مقامی معظمله در کمیسیون علوم و آموزش عالی شرکت و بدینوسیله تلویحاً تصمیم و اقدامات ایشان را تأیید نمودم (احسنت) و فکر میکردم که من بعد آئین نامه اجرا خواهد شد ولی متأسفانه مسئله دیگری برخورد کردم که آنهم در حد خود حائز کمال اهمیت است. در صفحه ۴ روزنامه مورخ پنجشنبه دهم آذرماه ۳۰۳۶ شاهنشاهی اطلاعات نوشته شده: هیئت پارلمانی ایران به هند رفت، بعد از ظهر امروز هیئت پارلمانی ایران به ریاست آقای مهندس جعفر شریف امامی رئیس مجلس سنا عازم هند شد این سفر بدعوت رئیس پارلمان هند انجام گرفت و هیئت پارلمانی ایران طی یک هفته اقامت در هندوستان از دهلی نو و... دیدن خواهند کرد و با نمایندگان و رؤسای دو مجلس هند و شخصیت های سیاسی هند ملاقات و مذاکرات دوستانه خواهند داشت. در هیئت پارلمانی ایران سناتور دکتر مؤدهی و سناتور جلالی، سه تن از نمایندگان مجلس تدین شهابی، طبا و دوتن از خبرنگاران پارلمانی عضویت دارند و در مورد گروه پارلمانی مجلس شورای ملی باستحضار

میرساند که طبق ماده ۱۸۴ آئین نامه داخلی: در هر موقعی که مجلس صلاح بداند میتواند هیئتی از نمایندگان را انتخاب کند که مأمور انجام امری بشوند یا در محلی حضور بهم رسانند. عده اعضاء و طرز انتخاب آن هیئت منوط به تعیین مجلس است. از صراحت این ماده معلوم میگردد هر گروه پارلمانی که مأمور انجام امری میشوند و یا در محلی حضور بهم خواهند رسانید باید قبلاً از طرف مجلس تعیین و انتخاب گردند و انتخاب این گروه با توجه به آئین نامه داخلی بهیچوجه جزء اختیارات هیئت رئیسه مجلس نیست گرچه اینجانب هم مانند سایر همکاران ارجمند دوست دارم که همه نمایندگان محترم از این فرصت ها استفاده نمایند ولی ایراد من اینست که مسئولین امور و اجرا کنندگان آئین نامه داخلی نباید به خود حق و اجازه دهند با قائل شدن رویه ارجح بلا مرجع گروه پارلمانی را بدون تصویب مجلس و بدوخواه خود تعیین و انتخاب نمایند و این تصمیم گیری از وظایف خاص مجلس است لا غیر چون عمل خلاف آئین نامه رخ داده و برخلاف ماده ۱۸۴ آئین نامه موصوف میباشد.....

رئیس - آقای اخلاق پور وقت شما تمام شده است بقیه مطالبتان را در جلسات بعد بفرمایید.

اخلاقپور - من بیش از ده دقیقه صحبت نکرده ام حال آنکه یک ربع ساعت وقت قانونی میتوانم صحبت کنم لااقل اجازه بفرمایید مطالبم در صورت جلسه درج بشود راجع به پیشاهنگی هم بعداً صحبت میکنم.

رئیس - مطالبی که در جلسه گفته نشده در صورت جلسه نوشته نمیشود.

اخلاقپور - بنده اخطار نظامنامه ای هم داشتم که بعداً میگویم.

رئیس - آقای ملکشاهی بفرمایید.

حسن ملکشاهی - بسم الله الرحمن الرحیم نخست فرا رسیدن سالروز ۲ آذرروز نجات آذربایجان عزیز را به پیشگاه با فروجه شاهنشاه آریامهر و ارتش دلیر ایران و هم میهنان گرامی بویژه مردم غیور آذربایجان تبریک و تهنیت عرض می نمایم (احسنت) جناب آقای رئیس - خانمها و آقایان، همکاران عزیز و ارجمند، خود را بی نهایت مفتخر میدانم که بار دیگر فرصت یافتم در این ساحت مقدس و پشت این تریبون ترجمان احساسات سرزدارانی باشم که هر آن آماده اجراء فرامین شاهنشاه و خدمت توطن هستند (احسنت) همکاران ارجمند به تجربه ثابت شده مملکتی میتواند در راه ترقی و تکامل گام بردارد که یا از رهبری اندیشمند برخوردار بوده و یا اینکه پیوسته در آن انقلاب

حالت تداوم و همیشگی داشته باشد که خوشبختانه مملکت ما از هر دو شرط برخوردار است و این خود سبب خواهد شد تا موانع را یکی پس از دیگری در راه رسیدن به هدف نهائی که همانا دروازه تمدن بزرگ و پلانی است برداشته شود. نظری به ایران قبل از انقلاب بیندازیم و ایران حال را به نظر بیاوریم پیشگام مبارز در این مسیر برخطر فرمانده عالیقدر ما بوده که با کاردانی و بهره مندی از فکری دنیا پسندانه توانست بر این مشکل عظیم فائق آید (صحیح است) درباره انقلاب ایران به رهبری شاهنشاه آریامهر تاکنون مطالب زیاد بازگو شده و نقش آن در پیشبرد همه جانبه ایران توسط کارشناسان و سیاستمداران بررسی گردیده خوشبختانه تاکنون هیچ نکته ابهامی که مغایرت با قانون و اساسی نظام شاهنشاهی داشته باشد ملاحظه نگردیده است این انقلاب ثمره تلاش بی گیر شاهنشاه در طول دوران سلطنت خاندان جلیل پهلوی بوده است از طرفی منطبق بودن آن با زندگی امروزی و راهنمائی آن برای مملکت ایران در جهان پرتلاطم فعلی بر همگان آشکار است این جهش عظیم چه عاملی غیر از انقلاب شاه و ملت می توانست باعث آن گردد: چه کسی توانست نقش هممانداری اجباری کنفرانس تهران را به نقش حساس و معتبر بین المللی امروز ایران که حتی ابرقدرتها دست دوستی و نیاز بسویش دراز می کنند تبدیل نماید آیا خود روش...

و دست اندر کاران آن زمان که سنگ ایرانی بودن را بسینه می زدند اگر در آن موقع به حال خودشان رهایشان میکردند می توانستند ایران کنونی را بسازند مسلماً خیر و اگر چنین بود اکنون مگر در صفحات کهنه تاریخ فقط نامی از ایران به چشم ما می خورد پس چگونه توانستیم به کمال مطلوب برسیم و چه عاملی در این امر به حفظ نام و خاک ایران و شاه ایران و ملت ایران کمک کرد البته دو عامل را میتوان نام برد: ۱- سارادشاه ۲- خواست ملت (احسنت). غرض از ذکر این مطالب می خواستم اشاره ای به آن گروه افرادی نمایم که در لباس ایرانی و بنام ایرانی دست به اعمال شرم آوری می زنند که ایرانی حتی از بازگو کردن آن آبا دارد غافل از آنکه اینگونه اعمال ناپسند مشت آنان و عاملین آنان را در پیش جهانیان باز خواهد نمود زیرا ایران را جهانیان آنطوریکه باید شناخته اند. همکاران ارجمند هفته قبل بودیکی از اعضاء کنگره آمریکا رسماً اعلام نمود که عده ای نقابدار و ماسکدار بنام ایرانی در محوطه جلو کاخ سفید واشنگتن با در دست داشتن چوب و

چماق علیه آرمانهای مقدس ملی ایران که شامل ۳ اصل قانون اساسی، نظام شاهنشاهی و انقلاب شاه و ملت است. تظاهراتی نمودند و در شناسایی بیشتر این گروه اظهار نموده‌اند که ملبس به ماسک و نقاب بوده‌اند. دلیل ایرانی بودن این افراد نقابدار که اظهار شده است ایرانی بوده‌اند چیست؟ آیا به صرف تظاهر علیه ایران کافی است که ایرانی باشند. من اعلام میدارم که نه تنها در ایرانی بودن این گروه تردید هست بلکه می‌گویم این گروه ایرانی اصیل آریائی نیستند و نخواهند بود بلکه کسانی بودند که بگفته نماینده محترم کنگره از ایالات مختلف آمریکا و شاید از سایر کشورهای جهان به پیروی از مرام تروریستی گرد آمده‌اند تا شاید با این گونه اعمال بی‌اساس خلی به اتحاد بین شاه و ملت پیش آورند ولی باید بدانند جز اتلاف وقت و آبروریزی خود آنها نتیجه‌ای عایدشان نخواهد شد امروزه شاه و ملت ایران در یک جبهه به منظور یک هدف چنان با هم متحدند که هیچ عامل خارجی نخواهند توانست در بین آنان خلل وارد آورند تا چه رسد به یک مشت افراد بی‌هویت و بی شخصیت. اعتماد متقابل شاه و ملت به یکدیگر را بدان و امیدارد که جواب این عاملین ارتجاع را با مشت دهیم و مانع از آن شویم که کلمه ایران بازیچه دست دیگران گردد (احسنت).

البته ناگفته نماند نظیر اینگونه اعمال وحشیانه‌گاه به گاهی توسط دست نشانندگان گروههای تروریستی تحت عنوان دانشجوی در ایران نیز مشاهده میشود اولاً باید عرض کنم که شیخ و حیثیت نام دانشجوی بالاتراز آن است که مرتکب اینگونه اعمال شوند محیط مقدس دانشگاهی در ایران پرورش دهد. دانشجوی به تمام معنی است. افراد شیشه شکن مطمئناً آن کس که معنی دانشجوی و دانشگاه را درک نماید هرگز نه تنها خود مرتکب این اعمال نمیشود بلکه مانع از آن میگردد که میراث خواران استعمار در محیط آنان و بنام آنان چنین کارهایی را انجام دهند از طرفی همین گروه اگر شهامت دارند و اگر نظر خاصی دارند چرا از ابراز آن خودداری می‌نمایند و از بحث و گفتگو که در پناه و پرتو حزب رستاخیز ملت ایران انجام میگیرد و برای تمام طبقات مختلف این امکان بحث وجود دارد چرا فرار می‌کنند آیا این دلیلی جز تحت تأثیر قرار گرفتن هرج و مرج طلبان دارند. مسلماً خیر، اینگونه افراد شیشه شکن چرا و چگونه اغفال میشوند، مسلماً عدم آگاهی به هویت ملی

خود آنان توانسته‌اند سیر تاریخی ایران را از اعصار گذشته تا به حال مطالعه و درک نمایند آنان فقط به تقلید کورکورانه مرتکب چنین خطاهائی میشوند آیا تاکنون توانسته‌اند نقش خاندان پهلوی را در هدایت و رهبری یک ملت بررسی نمایند آیا با فداکاری و از خودگذشتگی شاهنشاه ایران و خاندان جلیل سلطنت آشنائی دارند مسلماً اگر ایندک آشنائی داشتند علاوه بر اینکه مرتکب چنین اعمالی نمی‌شدند حاضر بودند در راه اعتلای نام ایران از جان خود مایه بگذارند، پس بر ما و دانشگاہیان و دانشجویان عزیز است که در راه بهتر شناخت ایران و رهبر ایران به این گروه کمک نماییم و چشم‌شان را به پیشرفتهای ایران در سایه رهبری دودمان پهلوی روشن کنیم تا از مسیر منحرف خود بازگردند و همانند قاطبه دانشجویان عزیز ایرانی همگام و یک‌صدا پشتیبانی خود را از انقلاب سفید اعلام دارند. همکاران گرامی روز ۲۶/۸/۳۶ جناب آقای دکتر نصر اصفهانی وزیر محترم کشور با اتفاق چند نفر از معاونین وزارتخانه‌ها بمنظور رسیدگی به نیازهای فوری منطقه‌ای و بازدید از برنامه‌های عمرانی استان ایلام شهر به ایلام وارد شدند و در جلسه‌ای که در عمارت استانداری با حضور آقای استاندار و مدیران برنامه‌ها انجمن‌های ملی تشکیل شده بود شرکت فرمودند در این جلسه که حدود ۵ ساعت بطول انجامید نیازمندیهای کلی منطقه که اهم آنها ایجاد راههای اصلی و فرعی در سطح منطقه تأمین آب آشامیدنی شهر ایلام و روستاهای تابع آن اختصاص زمین بمنظور ایجاد مسکن جهت کارمندان دولت و کارگران در شهر ایلام قرارداد و ام از طریق بانک تعاون کشاورزی به روستائیانی که قصد شهرک سازی داشته باشند و ایجاد سرویس هوائی بین تهران ایلام مورد بحث و بررسی قرار گرفت جناب آقای وزیر کشور با علاقمندی و دل‌سوزی کامل موضوع را مورد توجه قراردادندان قسمت از نیازها که در منطقه میشد تصمیم گرفت دستور انجام آنها را صادر فرمودند و بقیه نیز قول مساعد دادند که با طرح در جلسه هیئت محترم دولت و کسب موافقت به خواست واقعی مردم این منطقه جواب مثبت داده شود پس از آن آقای وزیر کشور با اتفاق همراهان از کارهای عمرانی در دست انجام بازدید نمودند و در هر مورد دستوراتی دادند آقای وزیر کشور شیب را در ایلام استراحت فرمودند و صبح روز بعد به قصد بازدید از برنامه‌های عمرانی عازم مهران و دهلران گردیدند پس از ورود به این دوشهرستان و شرکت در جلسات انجمن‌های ملی و مسئولین محلی طرح‌های نیازمندیهای

مردم این دوشهرستان را مورد بررسی قرار دادند سپس به تهران بازگشتند از فرصت استفاده نموده خلاصه‌ای از نیازهای حوزه انتخابیه‌ام را با استحضار می‌رساند. در جریان سیل که اخیراً در حوزه انتخابیه‌ام در روستاهای باباگیر و جهل زرعی در بخش ایوان و تارمله ملران در بخش شیروان چرداول جاری شد متأسفانه در روستای باباگیر سه نفر جان خود را از دست دادند و تمام اغنام احشام آنان طعمه سیل قرار گرفت که ضمن نامه و تلگرام تقاضای کمک و مساعدت لازم نموده که فتوکپی تقاضای آنها را تقدیم و از دولت تمنا دارم به وضع این روستاها برسد و تا فصل برف و یخبندان شروع نشده مساعدت لازم در باره آنان بعمل آورند از وزارت راه و ترابری خواهش دارم نسبت به انجام عملیات شاه راه ایلام به محور حمل از مسیر کوه معروف به قوجعلی که مورد خواست همیشگی مردم است و استان ایلام را با استان‌های هم‌جوار مرتبط خواهد کرد اقدام لازم معمول دارد توضیحاً با استحضار می‌رساند که بررسی و نقشه‌برداری مرحله اول این راه انجام شده و مرحله دوم آن در دست انجام است هم چنین تسریع در انجام عملیات راه‌محمدقلی به پل صمیره که ارتباط اهالی چرداول با داشتن جمعیتی در حدود سی هزار نفر بوسیله این راه تأمین خواهد شد دیگر اسفالت سرد راه محمدصادق به ورگچ است که اهالی منطقه شیروان را با انجام این برنامه از گرفتاری و در دستر قطع ارتباط در فصل بارندگی نجات خواهد داد - شهر ایلام که مرکز استان ایلام است متأسفانه هنوز دارای فرودگاه مجهزی نیست که هواپیما بتواند باسانی در آن فرود آید از وزارت راه و ترابری در این مورد هم انتظار دارد با ایجاد فرودگاه در مرکز این استان مردم را از نگرانی بدر آورد.

جا دارد از وزارت نیرو به خاطر تأمین برق شهر ایلام که بوسیله دیزل‌های ۱۰۰ کیلوواتی تأمین نموده تشکر نمود ولی مردم ایلام از لحاظ آب آشامیدنی نهایت در تنگنا هستند آب شهر بوسیله چند حلقه چاه که توسط شهرداری حفر و اداره میشوند تأمین میگردد که با توجه به نقص شبکه لوله کشی فعلی که مربوط به چندین سال قبل است و برای جمعیتی در حدود ۱۵ هزار نفر در نظر گرفته شده نمی‌توان آنرا تصفیه نمود و مردم اکثراً از آب آلوده استفاده می‌نمایند از وزارت نیرو خواهش نمودم همانند سایر مراکز استانها نسبت به تحویل تأسیسات لوله کشی آب شهر ایلام و هم چنین تأمین آب شهر از آبهای گل‌گل و یا سراب‌میش خاص اقدام لازم معمول فرمایند که در این مورد مردم شهر ایلام در آمایش قرار گیرند و همچنین

تأمین برق روستاهای حوزه انتخابیه‌ام که در حدود ۳۷ روستا هستند تقریباً کمتر از ۱۰ روستای آن فعلاً از مزایای برق استفاده مینمایند عرض دیگری ندارم، متشکرم (احسنت) رئیس - آقای میرزاو بفرمایید.

میرزاو - با کسب اجازه از مقام ریاست بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند ایام حج سال جاری تحت توجهات خداوندی و عنایات شاهنشاه منمخ به پایان رسید زائران خانه خدا با حج مقبول و برخوردار از سلامت و سعادت به میهن عزیز بازگشتند که چنین نعمتی در خور سپاس و شکرگزاری است (صحیح است) ثانیاً آنچه که از این اجتماع عظیم اسلامی و مراسم پرشکوه قابل تجزیه و تحلیل میباشد نخست تشکر سپس تذکر، تشکر از این بابت است که سازمان هواپیمائی ملی ایران (هما) پس از سالها انتظار بالاخره خواسته نمایندگان مردم آذربایجان و چند استان دیگر را مورد توجه قرار داده و با تأیید ضرورت انجام پروازهای مستقیم از مراکز استانها به مقصد جده که متضمن رفاه حال و آسایش حجاج و آرامش نسبی در جلوگیری از شلوغی تهران بزرگ در ایام حج بود باین مشکل خاتمه دادند که من وظیفه دارم بنام مردم حششاس آذربایجان از این اقدام چشمگیر از پشت تریبون مجلس مقدس شورای ملی تشکر کنم را باین سازمان پرتوان خدمتگزار شاه و مردم تقدیم داشته و موفقیت‌های بیشتری در پیشبرد اهداف و برنامه‌های عظیم‌شان در صحنه پهنای جهانی آرزو نمایم (احسنت) و در ضمن خوشوقتم با نتیجه‌گیری مطلوبی که از عزیمت و مراجعت مسافران حج بعمل آمد انجام این برنامه را درباره زائران عتبات عالیات تحت عنایات و راهنماییهای مدیران فرماندهی و الامقام ایران عزیز که از نظر سهمیه در فصول و مواقع معینی از سال انجام می‌گیرند تسری داده و با پروازهای مستقیم تبریز - بغداد و بالعکس آسایش آنان را نیز فراهم آورند انشاءاله باین مقدمه و مرتبط ساختن کمی پروازهای روزانه تبریز که بهیچوجه تکافوی نیازها را نمی‌نماید و چندی قبل نیز در این باره صحبت شده از سازمان (هما) بخواهم در افزایش تعداد پروازهای تبریز - تهران تجدید نظر نموده و دوخلال این جریان موجبات اختصاص پرواز مستقیم از آذربایجان مرکز تبریز به خراسان را نیز وجهه همت قرار دهند. (صحیح است)

ثالثاً تذکر سازمان بوقف در عمل با اجرای عدم تمرکز مورد نظر دولت موافقت نشان نداد زیرا حقوق حقه چند نفر از مدیران گروه با سابقه تبریز را که در استان رسیدگی و تصویب شده بود ضایع نمودند تا مدیران در

مقام شکایت بمراجع ذیصلاح نمایندگانمانرا نیز در جریان امر قراردادند که ماها نیز حسب وظیفه در مقام استفسار ماقوع برآمدیم با دعوت باداره امور حج و زیارت سازمان اوقاف و انجام گفت و شنودهای لازم و توضیح پیرامون نظرات غیرموجه چند مأمور غیر اوقافی اخیر قبول نکردید و این وضع قایل نشدن سازمان اوقاف را به اصل عدم تمرکز آشکار ساخت چه رد نظرات استان خود دلیل بارزی بر مدعا میباشد لاغیر.

و اما جنبه دیگر تذکر چنانچه بخاطر دارند در آستان آغاز برنامه مراسم حج درباره آن عده از هم میهنانی که روی نامیدی بموقفیت در تحصیل اجازه مسافرت بسا توجه سه محدودیت تعداد زائران که بقول مقامات اوقافی در بیست هزار نفر برآورد میشدند صرفاً بمنظور اجرای فریضه دینی باگرفتن گذرنامه بین المللی از طریق سایر کشورها عرصه صدور عزمیت به مکه مکرمه بودند که با پخش اعلامیه هایی درجراید و یا گفتارهایی از رادیو- تلویزیون عدم توفیق شانرا در این مسافرت متذکر وگامه و بیگاه با اشاره به تمام شدن پول و سرگردانی آنان در کشور بیگانه ویا این که به فرض ورود به کشور عربستان بلحاظ فراهم بودن موجبات پیوستگی شان به گروه های ایرانی یا دسترسی نداشتن به زندگی افرادی از نجر و غیره دچار ناراحتی میشوند نگرانی و تشویش و دلهره های بی حد هزاران خانواده های ایرانی را فراهم آوردند با گذشت زمان روشن شد که کلیه آنان به کشور سعودی راه یافته اند و موفق بانجام فرایض هم شده اند و در ضد مراجعت بکشور با این تفصیل در

مقام مقایسه این جریان نتیجه گیری این میشود که اولاً چگونه بیست هزار نفر برآوردی در ۳۶ هزار نفر و بالاتر خلاصه میشود؟ و بعد اگر از اول باین تعداد اجازه داده میشد مسلماً کسی هوس استفاده از گذرنامه بین المللی را نمی کرد مگر آنها نیکه در کشورهای دیگری ساکن بودند ثانیاً با احتساب میزان عوارض متعلقه بانجمن ها ، شیروخورشید سرخ ، و سایر مؤسسات مشابه آنها از این عده چه نورهایی که غایب نشده؟ و خیلی تفسیرهای دیگر بحث بیشتر در این باره راجب نداشتن و به نظرات سطوح عالی مملکتی واکذار و امیدوارم مسئولین امر ملهم از نظرات شاهنشاه پشیمان اسلام با تقویت مبانی دینی و مذهبی در آینده ترتیبی دهند که واقعا در عده و سرز تعداد مورد پذیرش کشور میزان اجازه تشریف به خانه خدا داده شود تا محلی برای تعبیر و تفسیر های ناموجه

ایجاد نشود من اطمینان میدهم بمصدق مثل معروف پند معلم ار بود از زمره محبتی جمعه به مکتب آورد طفل گریز پای را چنانچه اقدامات سازمان مسؤل بر اصل واقعیات باشد هرگز احدی بخود اجازه تحمل انهمه رنج و نواختن توأم با نگرانی را در یک مسافرت آمیخته به صفا و ایمان نداده و صرفاً از کانال مربوطه اقدام می نماید لاغیر و ضمن این عمل راه کلاشی متصوره نیز برای آن عده دست اندر کاران اغفال اشخاص ساده لوح بکلی مسدود و اقدامات شان نقش بر آب میگردد (صحیح است) حال به چند موضوع مبتلا به عموم اشاره تا برقع آنها بپردازند نخست بی توجهی مسؤلین شرکت های گازسانی به مشترکین که واقعا صورت بسیار نامطلوبی دارند و اکثریت مردم چه در تهران یا شهرستانها از این حیث در زحمت اند و معلوم نیست حل موضوع با کدام مرجعی است؟ دوم نحوه انجام کار در جایگاه های فروش بنزین در سالهای اخیر بعلت افزایش وسایط نقلیه و نیز قلت پرسنل در پمپ بنزین ها و حوضه ایجاد شده که صاحبان ماشین ها اضطراراً و اجباراً خودشان مبادرت به بنزین گیری می نمایند غالباً بواسطه وارد نبودن در این کار در یک لحظه مقادیر زیادی بنزین به بیرون ریخته شده ضمن آلوده نمودن سطح خارجی ماشین و جایگاه و لباس شخص مورد نظر طبعاً نوعی خطرات پیش بینی نشده را بوجود می آورند که ادامه چنین وضعی بهیچوجه صحیح بنظر نمی رسد امید است اتاق اصناف که باید بیش از هر سازمانی در این کار صاحب نظر باشد با تحقیق پیرامون مطالب رفع رجوع نماید.

در قسمت سوم تأخیر بیش از حد ویا اصولاً بی جواب گذاردن مکاتبات نمایندگان است درباره ای از سازمانها که غالباً روی یک امر ساده بی گیرجهای مکرر و تضییع وقت پرسنل را موجب می گردند توقع دارم در این باره تذکر لازم داده شود تا حتی الامکان در اصدار جواب مراجعات معنویان ملت بموقع اقدام نمایند در قسمت چهارم ماه گذشته در معیت جناب دکتر گنجی وزیر محترم آموزش و پرورش و سرپرست علوم عالی از مدارس و کود کستانهای شهر تبریز بازدید شد در مورد تغذیه رایگان آقای وزیر با ارائه نمونه هایی از اقلام تغذیه به بچه ها در مقام نظر خواهی برآمدند معلوم شد که به یک قلم بیش از سایرین مایل اند بر اثر این روشی سایر اجناسی که بانان داده میشود غالباً بلا استفاده و ضایع میشوند چه در جهت جلوگیری از هزینه مورد نظر با بررسیهای کافی در اطراف موضوع چنانچه صلاح باشد با اصلاح موارد یا موارد جاریه

۵- اقدامات مسئولین بیمه نیز در حدم خود خالی از اشکال نبوده بویژه در کارگاه های کوچک و حرفه های جز مانند نانوائیان نارسائیهائی بوجود آمده که منجر به تعطیل دکا کین شده رسیدگی در این مورد که بستگی با رفاه مردم شهر دارد حائز کمال توجه است.

۶- حواله نشدن بموقع اعتبارات با توجه به سردسیری منطقه و کوتاهی فصل ساختمانی در عدم پیشرفت کارها مزید بعلت شده مستفاد از اظهارات مدیر کل تربیت بدنی استان در جلسه انجمن شهرستان اینست که هنوز مبلغ شش میلیون تومان باقیمانده از اعتبارات خاص ناحیه ای سال گذشته واگذار نگردیده نتیجتاً پیمانکاران با انجام ۲۰٪ یا ۵۰٪ از پیمانها روی لاصولی مطالبات کارها را ترک نموده اند که چنین اقداماتی را مسئولین امر در عرف برنامه ریزی جذب نکردن اعتبارات تلقی می نمایند انتظار دارد باعمیت فلسفه تصویب و ابلاغ بودجه مسلکی قبل از پایان سال که هدفی جز حواله بموقع استحقاقی سازمانها ندارد توجه بیشتری مبذول افتد تا از رکود بی جهت کارها جلوگیری شود.

۷- آخرین مطلب را باید در مورد پست آذربایجان بگویم وصول نامه های ارسالی از تبریز به تهران یا بالعکس تقریباً سه چهار روز یا بیشتر طول می کشد عامل این امر را باید روی قلت نامه رسانها دانست چه برای انجام امور پستی چهار سیلیون نفر افراد استان تعداد ۱۶۶ نفر نامه رسان وجود دارند آنها نیز در چه وضعی و حالی؟ بسا مقایسه کل جمعیت استان در واقع برای هر ۲۴ هزار نفر یک نامه رسان وجود دارد که با افزایش حجم امور پستی پرسنل موجود کافی و وافی بر انجام مقصود نبوده و نخواهند بود جا دارد وزارت محترم پست و تلگراف و تلفن در این مورد اقدام سریع معمول تا نارسائیهای موجود مرتفع گردند با عرض مراتب و تشکر از حوصله نمایندگان عالیقدر در استماع مطالب موقتیت روز افزون مجلس و مجلسیان را خواستارم باמידان انعکاس مراتب بوزارتخانه های ذیربط و اقدام و رسیدگیهای فوری آنان (احست).

۸- بیانات آقای دکتر جمشید آموزگار (نخست وزیر) و معرفی آقای محمد یگانه سمت وزیر امور اقتصادی و دارائی آقای محمود کاشفی سمت وزیر مشاور در امور اجرایی آقای منوچهر آگاه سمت وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و آقای هلاکو رانیه سمت وزیر مشاور در امور پارلمانی و تقدیم لایحه مربوط به سال مالی شرکتها.

با تخصیص دادن این اعتبارات باحداثت مدارس بپردازند تا با رفع نیاز دستگاه آموزشی کشور دانش آموزان از اشتغال به تدریس دو یا سه شیفته فارغ گردند در قسمت پنجم با یادآوری کوتاهی هرچه بیشتر روزها بعلت تغییر فصل که صبح ها از نظر رسیدن بموقع مدرسه دانش آموزان ناگزیر به ترک خانه ها هستند با عقب کشیدن نیمساعت مورد طلب مان فرجه زمانی برای آنان قلیل شوند تا باداشتن فرصت مناسب عازم مدارس گردند و خاطر اولیای شان نیز از نگرانیهای یابند حال با اغتنام فرصت نیازسنجیهای حوزه انتخابی ام را که خلاصه میشوند:

۱- در اعمال کمک های مالی لازم به شهرداری تبریز جهت انجام پروژه های مصوبه انجمن های شهر که روی نداشتن اعتبارات تا حال موفق باجراى آنها نشده اند و در نتیجه شهر تاریخی تبریز در مقام مقایسه با شهرهای مشابه عمران و آبادانی چشمگیری را پیدا نکرده است و روی این اصل هراتزه واردی از وضع موجود مشتمل و خاطره خوشی را با خود نمی برد.

۲- عدم تعدیل اعتبار و اگذاری بابت عوارض دروازه ای از طرف وزارت کشور همه ساله استحقاق این شهر را از بین برده نتیجتاً توفیقی در گسترش آبادانی حاصل نمی گردد علیرغم بحث های مفصل در این باره ضمن یادآوری مطلب نظر جناب آقای وزیر کشور را به بررسی سابقه امر جلب تا حق تبریز را در نظر گرفتن خصوصیات لازم از حیث نفوس - موقعیت شهر - میزان کالا های محموله - عرض سال و سایر جهات برآورده و واگذار نمایند که گشایشی در وضع مالی شهرداری حاصل شود.

۳- نارسائی اقدامات سازمان سرچنگلداری و منابع طبیعی که غالباً منجر به شکایات اشخاص شده بلحاظ قطعی بودن آراء کمیسیونهای ماده ۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع به نتایج مطلوب نمی رسند قائل شدن حق استیفاء از این آراء در دیوانعالی کشور موجب رفع رجوع از شکاة خواهند بود که امید است مراتب مورد توجه قرار گرفته و با اقدام در این باره جلو اعتراضات و شکایات نیز گرفته شود.

۴- افزایش تعرفه آب مشروب شهر و حق انشعاب و لوله کشی یکی از موارد ناراحت کننده مردم شهر است که دامنه بحث در جلسات انجمن های ملی و عتوان نمودن در جلسه ای که با حضور جناب وزیر محترم نیرو در تبریز تشکیل شد ایجاد می نماید وزارت نیرو در اتخاذ تصمیم قاطع فوری در این باره بخواست مردم شهر ترتیب اثر داده و رفع رجوع نماید.

رئیس - وارد دستور میشویم جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر جمشید آموزگار - (نخست وزیر) - با اجازه مقام ریاست، جناب آقای محمد یگانه مرد فاضل ووارسته کشور را که در سمت های مختلف معاونت وزارت اقتصاد وزیر آبادانی و مسکن، مدیر کل بانک مرکزی ایران و وزیر مشاور منشاء اثراتی بوده اند و با شرکت مؤثر در مجمع بین المللی نام ایران را بلند آوازه کرده اند به سمت وزیر امور اقتصادی و دارائی معرفی میکنم (مبارک است) جناب آقای محمود کاشفی که از مردان با کفایت و لایق کشوری هستند در بابتن بودن به اصول و مقررات نمونه و سرمشق می باشد به عنوان وزیر مشاور در امور اجرایی معرفی میکنم (مبارک است) جناب آقای منوچهر آگاه را که از اقتصاد دانان طراز اول این کشور بوده و چه در سمت های علمی نظیر ریاست دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران و چه در مقام های اجرایی مانند معاونت وزارت کشور و معاونت وزارت امور اقتصادی و دارائی منشاء خدماتی بوده اند به عنوان وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه و بودجه معرفی مینمایم (مبارک است) و جناب آقای هلاکو رامبد نمایندگان مبارک است - مبارک است سخنران و سخنور نامی مجلس شورای ملی را که سخن او صاحبان را همیشه به ذوق و وجد در می آورد به سمت وزیر مشاور در امور پارلمانی معرفی می کنم و با اجازه جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی لایحه ای که یقین دارم مدت ها است خواسته غالب و بلکه همه نمایندگان مجلس شورای ملی بوده و آن مبنی بر تغییر سال مالی شرکت های ملی نفت ایران و شرکت گاز و شرکت شیلات ایران از سال مسیحی به سال ایرانی است تقدیم می کنم (احسن - احسن)

رئیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۵ - تصویب صورتجلسه روز پنجشنبه سوم آذرماه ۲۵۳۶

رئیس - نسبت به صورتجلسه روز سوم آذرماه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورتجلسه تصویب میشود.

۶ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی رومانی .
رئیس - گزارش شور اول موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی رومانی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۶/۸/۱۷ با حضور آقای فتح الله سعادت معاون وزارت اطلاعات و جهانگردی لایحه شماره ۵۹۰۶ مورخ ۲۵۳۶/۷/۳۰ دولت راجع بموافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی رومانی را که در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۶/۸/۱۷ تقدیم و بشماره ۷۷۴ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی رومانی

ماده واحده - موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی رومانی مشتمل بر یک مقدمه و هفت ماده که در تاریخ ۱۰ آذرماه ۲۵۳۴ (اول دسامبر ۱۹۷۵) در تهران بامضاء رسیده است - تصویب و اجازه مبادله آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمیعی

گزارش شور اول از کمیسیون اطلاعات و جهانگردی بمجلس شورای ملی

کمیسیون اطلاعات و جهانگردی در جلسه روزشنبه ۲۵۳۶/۸/۲۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی رومانی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون اطلاعات و جهانگردی - ایرج قادری
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش می کنم قیام فرمایند. (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۷ - تقدیم سؤال بوسیله آقای دکتر مشیر از وزارتخانه های بهداری و بهزیستی و آموزش و پرورش.
رئیس - آقای دکتر مشیر فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر مرتضی نشیر - سؤالی است راجع به کودکان عقب افتاده و استثنائی که تقدیم میشود.

رئیس - سؤال به دولت ابلاغ میشود.

۸ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال سوسیالیستی یوگسلاوی.

رئیس - گزارش شور اول موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال سوسیالیستی یوگسلاوی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه در جلسه روزسه شنبه ۲۵۳۶/۸/۱۷ با حضور آقای فتح الله سعادت معاون وزارت اطلاعات و جهانگردی لایحه شماره ۵۹۰۷ مورخ ۲۵۳۶/۷/۳۰ دولت راجع بموافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال سوسیالیستی یوگسلاوی را که در جلسه روزیکشنبه ۲۵۳۶/۸/۱۷ تقدیم و بشماره ۷۷۵ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال سوسیالیستی یوگسلاوی

ماده واحده - موافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال سوسیالیستی یوگسلاوی مشتمل بر یک مقدمه و هفت ماده که در تاریخ اول مردادماه ۲۵۳۵ (۲۳ ژوئیه ۱۹۷۶) بین نمایندگان مختار دو دولت در بلغراد بامضاء رسیده است با اصلاحیه متن فارسی ماده ۶ آن که از طریق مبادله یادداشت بین سفارت شاهنشاهی ایران در بلغراد و وزارت امور خارجه دولت یوگسلاوی بعمل آمده و جزء لاینفک موافقت نامه میباشد تصویب و اجازه مبادله آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمیعی
گزارش شور اول از کمیسیون اطلاعات و جهانگردی بمجلس شورای ملی
کمیسیون اطلاعات و جهانگردی در جلسه روز

شنبه ۲۵۳۶/۸/۲۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقت نامه همکاری در زمینه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال سوسیالیستی یوگسلاوی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون اطلاعات و جهانگردی - ایرج قادری

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۹ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه همکاریهای جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه.

رئیس - گزارش شور اول موافقت نامه همکاری های جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۶/۸/۱۷ با حضور آقای فتح الله سعادت معاون وزارت اطلاعات و جهانگردی لایحه شماره ۵۹۰۷ مورخ ۲۵۳۶/۷/۳۰ دولت راجع بموافقت نامه همکاری های جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه را که در جلسه روزیکشنبه ۲۵۳۶/۸/۱۷ تقدیم و بشماره ۷۷۷ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه موافقت نامه همکاریهای جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه
ماده واحده - موافقت نامه همکاریهای جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه مشتمل بر یک مقدمه و هفت ماده که در تاریخ ۸ خردادماه ۲۵۳۶ (۲۹ مه ۱۹۷۷) در تهران بامضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله آن داده میشود.
مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمیعی

گزارش شور اول از کمیسیون اطلاعات و جهانگردی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون اطلاعات و جهانگردی در جلسه روز
شنبه ۲۵۳۶/۸/۲۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه
مربوط بموافقتنامه همکاریهای جهانگردی بین دولت
شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه را مورد
رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً
تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

مخبر کمیسیون اطلاعات و جهانگردی - ایرج قادری
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم
خانها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند
(با کثرت برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟
(اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای
مربوط ارجاع میشود.

۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع
به موافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی
ایران و دولت جمهوری عراق.

رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه همکاری
جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری
عراق مطرح است قرائت میشود.

(تشریح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه
۲۵۳۶/۸/۱۷ با حضور آقای فتح‌الله سعادت معاون وزارت
اطلاعات و جهانگردی لایحه شماره ۵۹۰۶۶ مورخ
۲۵۳۶/۷/۳۰ دولت راجع بموافقتنامه همکاری جهانگردی
بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق را
که در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۶/۸/۱ تقدیم و بشماره
۷۷۶ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و
تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای
ملی میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت
شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق

ماده واحده - موافقتنامه همکاری جهانگردی بین
دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق مشتمل
بر یک مقدمه و یازده ماده که در تاریخ ۱۸ تیر ماه ۲۵۳۶

(۹ ژوئیه ۱۹۷۷) در تهران با مضاء رسیده است - تصویب
و اجازه مبادله اسناد آن داده میشود

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمیعی
گزارش شور اول از کمیسیون اطلاعات و جهانگردی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون اطلاعات و جهانگردی در جلسه روز
شنبه ۲۵۳۶/۸/۲۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه
مربوط بموافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت
شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق را مورد رسیدگی
قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و
تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون اطلاعات و جهانگردی - ایرج قادری
گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز
دوشنبه ۲۵۳۶/۸/۲۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه
مربوط بموافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی
ایران و دولت جمهوری عراق را مورد رسیدگی قرارداد
و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور
خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -
محمد علی ادیب مجلسی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ آقای
قائمی بفرمائید.

قائمی - با اجازه جناب آقای رئیس و همکاران عزیز
لایحه‌ای که کلیاتش مطرح است موافقت نامه همکاری
در زمینه رفت و آمد و به اصلاح جهانگردی بین ایران و
همسایه ما دولت جمهوری عراق است اصولاً حسن روابط
بین دولت ایران، با کلیه دولت‌ها همیشه مورد کمال
توجه نظام شاهنشاهی و مشی دیپلماسی دولت ایران بوده است.
(صحیح است) چرا که همیشه ملت ایران بخواسته با خیر
و صلاح و خوبی با همسایگان و همجواران و ملل مختلف رابطه
نزدیک و صمیمانه و توأم با صفا داشته باشد. حسن نیت
دولت و ملت ایران در این زمینه بعقیده بنده آنقدر روشن
است که نیازی به اثبات و اقامه ادله باصطلاح ندارد
بخصوص ایران همیشه مایل بوده است که با همسایگان
خویش بیش از پیش با صفا و دوستی زندگی کند اما در

مورد رابطه ما با همسایگان برادر و مسلمان، انگیزه و
ارتباط خاص دیگری هم وجود دارد. ملت شیعه مذهب
ایران بجهت اینکه دل و جانانش بامر اکبر مقدسی که در
کشور عراق وجود دارد پیوندا ناگسستی دارد در
این رابطه علاقه بیشتری داشته و دارد و جای بسی
خوشوقتی است که در اثر سیاست ثابت و روشن و مدبرانه
رهبر ملت ایران زمین، وضعی ایجاد شده است که رابطه
ما با ملت عراق که پیوندی از درون و پیوندی عاطفی
و در واقع پیوندی است با تربت مقدس شهدای اسلام،
در این زمینه، این چنین قدم برداشته میشود. بنده از
دولت سیاست‌گذاری میکنم که در این امر تلاش داشته
است و دارد که هر چه بیشتر رابطه ایران با عراق حسنه
باشد تا عاطفتی که مردم ایران با تربت‌های مقدس موجود
در عراق دارند برقرار باشد. ماده یازده این موافقتنامه حاکی
است که هر یک از طرفین میتواند هر موقع که بخواهد
این قرار داد مستفی باشد بدیهی است که هر قراردادی
ضرورت دارد که چنین پیش‌بینی‌هایی در آن بشود اما در
اینجا و از ضمیم دل بخاطر عشق که بخاطر تربت‌های
مقدس که در عراق است دارم آرزو میکنم که هیچگاه
ماده یازده این قرارداد اجرا نشود و همیشه حسن همجواری
و روابط صمیمانه بین ما و برادران ما در عراق برقرار باشد
مشترک (احسنت).

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - در تأیید فرمایشات جناب آقای قائمی
خواستم بعرض مجلس شورای ملی برسانم که طرح این
لایحه بسیار بوقع است چون در چنین روزی معاون رئیس
جمهوری عراق بدعوت جناب آقای دکتر آموزگار
نخست وزیر ایران در کشور ما هستند و در ضیافت
دیشب نخست وزیر ایران و معاون رئیس جمهور عراق
شرح مفصلی از حسن رابطه ایران و عراق بیان کردند که
این مطلب از نظر ما که میدانیم سیاست مستقل ملی شاهنشاه
ملموسب شده است که روابط ایران با همه کشورهای دنیا
بویژه همسایگان حسنه باشند از هر نظر افتخار آمیز است
(صحیح است) ایران و عراق و همچنین ایران با همه
کشورهای همسایه و ساکنین اطراف خلیج فارس رابطه
بسیار صمیمانه و دوستانه داشته است و سعی و کوشش
شده است که این حسن رابطه برقرار و روز به روز بهتر
شود تا همه ساکنان این منطقه از این حسن مناسبات
بیشتر و بهتر بهره‌مند شوند. ما در عین حال که چنین
لایحه‌ای را از ضمیم قلب تأیید میکنیم آرزو داریم روز

بروز روابط ایران و عراق دوستانه تر و صمیمانه تر بشود و
این وضع را بپهر دولت و دولت تبریک میکنیم که
توانسته‌اند با این چنین موافقتنامه‌هایی حسن مودت و
بخصوص رفت و آمد بین ایران و عراق را تسهیل کنند.
ملت ایران علاقه زیادی به زیارت اعیان مقدسه دارد و
همه ساله عده زیادی از هموطنان ما بکشور عراق سفر
میکنند برای زیارت اماکن مقدسه من تصور میکنم که
این چنین قراردادهایی باعث میشود که ملت ایران
بسهولت و وضع بهتری زیارت اعیان مقدسه نائل شوند
و از دولت میخواهم و از شما جناب آقای رامبد که سفیر
خوبی بین دولت و مجلس ایران باشید. مورد خطاب من،
آقای رامبد شما هستید برای اینکه از امروز شما وزیر
مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر هستید و ما خیلی
خوشوقت هستیم که جنابعالی باین سمت انتخاب شدید
بنظر من این یک انتصاب بجا و بحق و مناسبی است
(صحیح است) و امروز که در این مقام جلوس کرده‌اید
آرزو مندم بتوانید سفیر بسیار خوبی بین دولت و مجلس
ایران و نمایندگان مجلس باشید و بتوانید گامهای اساسی
بردارید تا روابط بین مجلس و دولت آنچنانکه رهبر ملت
ایران آرزو دارند باشد و شما نقش مؤثر و حساسی داشته
باشید. علت اینکه بنده شما خطاب کردم اینست که
شما خوب میدانید که اگر روی آن صندلی بودید (اشاره
به صندلی نمایندگان) این مطالب را که من میگویم شما
می‌گفتید: که دولت به این مطلب توجه داشته باش،
ایرانیانی که به این اماکن مقدسه میروند، این ها کسانی
هستند که آرزو مندند که از سهولت بیشتر بهره‌مند بشوند
هر خانواده ایرانی و هر فرد ایرانی علاقمند است به
عراق سفر کنند، بنساید کوشید اگر مشکلاتی
در این بین است که در گذشته کراراً بعضی از مسافران
به این مشکلات اشاره کردند این مشکلات از بین برود
تا این حسن روابط و مناسباتی که بین ایران و عراق است
روز بروز بیشتر شود این آرزوی ملت ایران است (صحیح
است) و علاقه شاهنشاهی ایران است چون شاهنشاهی ایران
منادی و حافظ صلح در دنیا هستند و همیشه منادی صلح
در جهان بوده‌اند طبیعتاً چنین رهبری می‌کوشند که رابطه
ایران با همه کشورهای هم‌جوار بهتر شود (احسنت)

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟
(اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم
خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند
(اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟

(اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقتنامه همکاری در زمینه کشاورزی و ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق.

رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه همکاری در زمینه کشاورزی و ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق مطرح است قرائت میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۶/۸/۲۲ با حضور آقای عبدالله منصور معاون وزارت کشاورزی و عمران روستائی و تیمسار سپهبد باقر کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۵۹۰۷۰ مورخ ۲۵۳۶/۷/۳۰ دولت راجع بموافقتنامه همکاری در زمینه کشاورزی و ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق را که در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۶/۸/۲۱ تقدیم و بشماره ۷۷۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه همکاری در زمینه کشاورزی و ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق

ماده واحده - موافقتنامه همکاری در زمینه کشاورزی و ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق مشتمل بر یک مقدمه و هفت ماده که در تاریخ ۹ ژوئیه ۱۹۷۷ برابر با هجدهم تیرماه ۲۵۳۶ بین نمایندگان مختار دو دولت در تهران با مضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمیعی گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی در جلسه روز دوشنبه ۲۵۳۶/۸/۳۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه همکاری در زمینه کشاورزی و ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری عراق را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی - عزیزالله قوامی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بهرورد در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۲- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقتنامه همکاری در امر ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری کره.

رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه همکاری در امر ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری کره مطرح است قرائت میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی - کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۶/۸/۲۲ با حضور آقای عبدالله منصور معاون وزارت کشاورزی و عمران روستائی و تیمسار سپهبد باقر کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۵۹۰۵۹ مورخ ۲۵۳۶/۷/۳۰ دولت راجع بموافقتنامه همکاری در امر ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری کره را که در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۶/۸/۲۱ تقدیم و بشماره ۷۷۸ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه همکاری در امر ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی و دولت جمهوری کره

ماده واحده - موافقتنامه مربوط به همکاری در امر ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری کره مشتمل بر هشت ماده که در تاریخ بیست و یکم اردیبهشت ماه ۲۵۳۶ شاهنشاهی برابر با ۱۱ مه ۱۹۷۷ بین نمایندگان مختار دو کشور در تهران با مضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمیعی گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی در جلسه روز دوشنبه ۲۵۳۶/۸/۳۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه همکاری در امر ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری کره را مورد رسیدگی

قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی - عزیزالله قوامی
رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای دکتر طیب بفرمایند.

دکتر حسین طیب - جناب آقای رئیس همکاران ارجحند طرح لایحه قانون موافقتنامه همکاری در امر ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری کره فرصت مناسبی است که در این ماده مطالبی گفته شود میزان موفقیت هر مملکت وابسته به آنست که چگونه از امکانات بالقوه استعداد های موجود می تواند بهره برداری بنماید و آن استعدادها را از قوه به فعل در بیاورد یکی از امکانات بالقوه و ثروت های طبیعی قابل تجدید مملکت ما منابع ماهی و آب زیان خلیج فارس می باشد در تمام کرانه های خلیج فارس یکی از مشاغل پراهمیت اهالی ماهیگیری است که به طریق سنتی و قبول مخاطرات عظیم با وسائیل غیر مجهز صورت میگیرد و مدتی است تشکیلات شیلات با وسائیل مدرن و جدید و مجهز مسئولیت این کار را برعهده گرفتند که البته باید حتی المقدور از همان افراد و اشخاص با تعلیم و آموزش های جدید بهره برداری بشود و صنعت ماهیگیری بصورت علمی و تکامل یافته بوسیله عناصر ایرانی پیشرفت نماید (صحیح است) اطلاعاتی که به اینجانب رسیده متأسفانه حاکی از آنست که اکثر کارشناسان خارجی که با شرکت شیلات همکاری دارند بدون احساس مسئولیت و توجه به حفاظت نسل ماهی و آبزیان در سالهای آینده اقدام به صید ماهی می نمایند بطوریکه ممکن است به ازدیاد نسل ماهی در سالهای آتی لطمه وارد بنماید و طبیعی است که دیدگاه مورد عمل کارشناسان خارجی تنها ناظر به مسائل محدود و اندک و کوتاه مدت می باشد و در باره سیاست مستقل ملی ایران هم طبعاً احساس مسئولیت و تعهدی ندارند بالعکس با تبدیل کارگاههای شیلات به مؤسسات عالی آموزشی و تربیت صیادان محلی ما نه تنها خواهیم توانست این مسائل را حل نمائیم بلکه با اعزام کارشناسان ایرانی در امر صید ماهی به نقاط مختلف دنیا به کشورهای جهان بسهم خود کمک نمائیم و حضور سیاست مستقل ملی را در عرصه جهان ملت ها باین طریق هم تحقق بخشیم موضوع دیگر که باید عرض نمایم آنکه شیلات در اجرای سیاست های عمومی مملکت و متعادل ساختن بهای عرضه کالا و مبارزه با تجاوز سودجویان و ایجاد

بازارهای سیاه به عنوان گوناگون مسئولیت خاص برعهده دارد ، متأسفانه وضعیت طوری است که ماهیهای خوب و مرغوب که بوسیله شیلات جنوب صید می شود در فروشگاههای رسمی شیلات جنوب با اندازه کافی عرضه نمی شود اما همیشه در بازارهای سیاه با قیمت های خیلی گرانتر عرضه می شود من که از نزدیک تأسیسات مجهز و قابل ستایش شیلات را بازدید نموده ام انتظار دارم که نسبت به عرضه ماهی در فروشگاههای شیلات با نرخ های رسمی و مورد قبول شیلات که خودشان آنرا اعلام نموده اند اقدام جدی تر بنمایند و اجازه ندهند که بوسیله عوامل سودجوی واسطه که نقشی در تولید نداشتند ارباب قیمت های زیاد ترو عدم رعایت در بهداشت و کنترل های ایمنی که از بابت نگاهداری مواد پروتئینی فساد پذیر مثل ماهی خانز اهمیت است مصرف کننده واقعی مورد تجاوز و فشار قرار بگیرد.

از توجه همکاران عزیز سپاسگزارم (آهست) رئیس - آقای آموزگار بفرمائید.

محمد علی آموزگار - قبلاً با استفاده از فرصت انتصاب جناب آقای رامید همکار گرامی ما را به سمت وزیر مشاور در امور پارلمانی تبریک میگویم اطمینان دارم از این به بعد مطالب و عرایض و خواسته های نمایندگان در دستگاه دولت بیشتر و بهتر منعکس میگردد و به نتیجه خواهد رسید.

در این لایحه همکار محترم جناب آقای دکتر طیب مطالبی بعرض مجلس رسانیدند بنده هم لازم دانستم که راجع به نحوه صید ماهی در خلیج فارس و بحر عمان توضیحاتی بدهم تا در عمل مورد توجه قرار گیرد.

از هزاران سال مردم ساحل نشین خلیج فارس و بحر عمان با صید ماهی ارتزاق میکردند و غذای خود را از دریا بدست می آوردند آنها برای اینکه نسل ماهی از بین نرود و همیشه این نعمت خدادادی در دسترس داشته باشند ب فکر افتاده اند که در دریا از گرگور (نوعی طور سمی ماهی گیری بصورت قفس میباشد) که ماهی های ریز و در درشت وارد آن میشوند ولی ماهی های ریز میتوانند از دریچه های آن خارج شوند و فقط ماهی های درشت و قابل استفاده از آن باقی میمانند که قابل صید و عرضه و مصرف است ولی از چند سال باین طرف که گاهی طبق قرار داد های منعقد با خارجیان صید ماهی در خلیج فارس و بحر عمان انجام میگردد و یا حالا که بوسیله کره ایها انجام میشود بوسیله تورنخی در وسط دریا به صید میپردازند خواص تور نایلونی یا نخ این است که هر نوع ماهی که بان وارد میشود در آن گیر می افتد و بعلت تنگی

چشمه‌های تور ماهی‌های بزرگ و کوچک در آن باقی میماند وقتی تورها از دریا بالا می‌کشند ماهیهای درشت و قابل استفاده آن را بر میدارند و بچه ماهی‌ها بدینا میریزند که قطعاً آنچه بدینا برگردانیده میشوند ماهی‌های مرده هستند و باین ترتیب تصدیق خواهید فرمود که وقتی ماهی‌های ریز و کم سن باین صورت از بین بروند تدریجاً زاد ولد هم کمتر میشود و دریا خالی از ماهی میشود و نسل ماهی در دو دریای بزرگ ما منقرض میگردد و حال آنکه وظیفه ما است که در دریاهای جنوب هم مانند دریای شمال به تکثیر ماهی و افزایش تولید بپردازیم و این کار باید در برنامه شیلات جنوب و در اجرای این موافقت‌نامه مورد توجه و عمل قرار گیرد تقاضای بنده و سایر همکاران ساحلی و صیادان محلی این است که فکر حفظ ذخائر دریائی خود بانسم و این منابع عظیم مواد غذایی را برای همیشه نگهداری نمائیم. (احسن)

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بفرود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (انتهای نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۳ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقتنامه همکاری ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مالدیو.

رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه همکاری ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مالدیو، مطرح است قرائت میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۲۳/۸/۲۵۳۶ با حضور آقای عبدالله منصور معاون وزارت کشاورزی و عمران روستائی و تیمسار سبهدبایق کانونیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۵۹۰۴ مورخ ۳۰/۷/۲۵۳۶ دولت راجع بموافقتنامه همکاری ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مالدیو را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم بمجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه همکاری ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مالدیو **ماده واحده** - موافقتنامه همکاری ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مالدیو مشتمل بر یک مقدمه و هفت ماده که در تاریخ ۲۱ تیرماه ۲۵۳۶ (۲۲ ژوئیه ۱۹۷۷) بین نمایندگان مختار دو دولت در تهران با مضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سیعی گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی در جلسه روز دوشنبه ۳۰/۸/۲۵۳۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه همکاری ماهیگیری بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مالدیو را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. **مخبر کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی - عزیزالله قوامی**

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بفرود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۴ - طرح گزارش شور اول کمیسیون آموزش و پرورش راجع به حفظ مدیریت بانک فرهنگیان.

رئیس - گزارش شور اول حفظ مدیریت بانک فرهنگیان، مطرح است قرائت میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون آموزش و پرورش بمجلس شورای ملی
کمیسیون آموزش و پرورش در جلسه روز شنبه ۲۱/۸/۲۵۳۶ با حضور آقای غلامعلی توسلی معاون وزارت آموزش و پرورش و آقای علی اصغر طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی لایحه شماره ۴۷۸۰ مورخ ۹/۴/۲۵۳۶ دولت راجع به حفظ مدیریت بانک فرهنگیان را که در جلسه روز پنجشنبه ۹/۴/۲۵۳۶ تقدیم و بشماره ۷۳۶ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و یا

اصلاحاتی تصویب کرد. اینک گزارش آن بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

لایحه قانون حفظ مدیریت بانک فرهنگیان

ماده واحده - بوزارت آموزش و پرورش اجازه داده

میشود سهام خود را - بانک فرهنگیان ایران بتدریج ظرف سه سال بکارکنان آن وزارت و کارکنان واحدهای وابسته بفروش برسانند و میزان مالکیت خود را نسبت بسهامیه بانک تا یک درصد مجموع سهام تقلیل دهد.

وزارت آموزش و پرورش با دارا بودن یک درصد سهام بانک فرهنگیان، مدیریت این بانک را بعهده خواهد داشت و انتخاب اکثریت اعضاء هیئت مدیره بانک و عزل آنان با وزارت آموزش و پرورش می باشد.

حدود و اختیارات وظایف آنها و نحوه اعمال مدیریت طبق آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید.

تبصره ۱ - در اجرای این قانون قسمت اخیر ماده ۸۸

لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب اسفندماه ۱۳۴۷ و آن قسمت از مقررات قانون مزبور و سایر قوانین که با مفاد این قانون مغایرت دارد لازم الرعایه نخواهد بود **تبصره ۲** - ضوابط فروش سهام و نحوه مصرف وجوه حاصل از فروش سهام این بانک طبق آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیئت وزیران میرسد.

مخبر کمیسیون آموزش و پرورش - منصور صادقی گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز دوشنبه ۲۳/۸/۲۵۳۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به حفظ مدیریت بانک فرهنگیان را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون آموزش و پرورش را با اصلاحاتی تصویب کرد.

اصلاحات مذکور در جلسه روز پنجشنبه ۳/۹/۲۵۳۶ مورد تأیید کمیسیون آموزش و پرورش قرار گرفت. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - محمدعلی ادیب مجلسی گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز شنبه ۲۸/۸/۲۵۳۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به حفظ مدیریت بانک فرهنگیان را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه

کمیسیون آموزش و پرورش را با اصلاحاتی تصویب کرد. اصلاحات مذکور در جلسه روز پنجشنبه ۳/۹/۲۵۳۶ کمیسیون آموزش و پرورش مورد تأیید قرار گرفت.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - حسن اسکندری

رئیس - کلیات لایحه مطرح است، نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بفرود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم ماده واحده بصورت زیر اصلاح گردد: ماده واحده - بوزارت آموزش و پرورش اجازه داده میشود سهام خود را در بانک فرهنگیان ایران ظرف سه سال بکارکنان آن وزارت و کارکنان واحدهای وابسته بفروشد.

دکتر ملک منصور اسفندیاری **رئیس** - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۵ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع به معافیت انجمن سلطنتی اسب از پرداخت مالیات بردرآمد.

رئیس - گزارش شور اول معافیت انجمن سلطنتی اسب از پرداخت مالیات بردرآمد مطرح است، قرائت میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز شنبه ۵/۹/۲۵۳۶ با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۴۷۸۰ مورخ ۱۴/۸/۲۵۳۶ راجع به معافیت انجمن سلطنتی اسب از پرداخت مالیات بردرآمد را که در جلسه روز یکشنبه ۱۵/۸/۲۵۳۶ مجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۸۰۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. لایحه معافیت انجمن سلطنتی اسب از پرداخت مالیات بردرآمد

ماده واحده - از اول سال ۲۵۳۶ درآمدهای انجمن سلطنتی اسب و سود سهام یا سود سهم شرکت حاصل از مشارکت انجمن مزبور در شرکتهای دیگر از پرداخت

مالیات بردارآمد معاف میباشد و آن قسمت از درآمد مشمول مالیات شرکت‌های اخیرالذکر که بعنوان سود سهام یا سود سهم‌النشر که بانجمن سلطنتی اسب پرداخت یا تخصیص داده میشود از مالیات بردارآمد موضوع بندت اصلاحی ماده ۸۰ قانون مالیاتهای مستقیم نیز معاف خواهد بود.

مخبر کمیسیون اموراتصادی و دارائی -

محمدعلی ادیب مجلسی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است، نظری نیست؟ (اظهاری نشد) برورد در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۶ - گزارش شور اول کمیسیون اموراتصادی و دارائی راجع به اصلاح تبصره یک ماده قانون معاملات زمین مصوب ۲۲۸/۲۲۸/۱۳۵۴ شمسی (۲۵۳۴ شاهنشاهی) رئیس - گزارش شور اول اصلاح تبصره یک ماده ه قانون معاملات زمین مصوب ۲۲۸/۲۲۸/۱۳۵۴ شمسی (۲۵۳۴ شاهنشاهی) مطرح است، قرائت میشود.

(بشرح زیرخوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون اموراتصادی و دارائی در جلسه روز سه شنبه ۱۷/۸/۲۵۳۹ با حضور آقای علی اصغر طباطبائی معاون وزارت اموراتصادی و دارائی و آقای منوچهر بهرورد معاون وزارت مسکن و شهرسازی لایحه اصلاح تبصره یک ماده ه قانون معاملات زمین مصوب ۲۲۸/۲۲۸/۱۳۵۴ شمسی (۲۵۳۴ شاهنشاهی) را مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. لایحه قانون اصلاح تبصره یک ماده ه قانون معاملات زمین مصوب ۲۲۸/۲۲۸/۱۳۵۴ شمسی (۲۵۳۴ شاهنشاهی)

ماده واحده - تبصره یک ماده ه قانون معاملات زمین مصوب ۲۲۸/۲۲۸/۱۳۵۴ اردیبهشتماه ۱۳۵۴ شمسی (۲۵۳۴ شاهنشاهی) بشرح زیر اصلاح میشود:

تبصره - اراضی واقع در خارج از محدوده خدمات شهری که اجازه ساختمان در آن برای ایجاد مراکز آموزشی و درمانی و سایر مراکز عام المنفعه صادر میگردد به تشخیص وزارت مسکن و شهرسازی و هم چنین اراضی تصرفی ارتش شاهنشاهی از پرداخت درصدهای ارزش اضافی موضوع این ماده معاف میباشد.

مخبر کمیسیون اموراتصادی و دارائی -

محمد علی ادیب مجلسی

گزارش شور اول از کمیسیون مسکن و شهرسازی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون مسکن و شهرسازی در جلسه روز چهارشنبه ۴/۹/۲۵۳۹ با حضور آقای منوچهر بهرورد معاون پارلمانی وزارت مسکن و شهرسازی لایحه اصلاح تبصره یک ماده قانون معاملات زمین را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور اقتصادی و دارائی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون مسکن و شهرسازی - نورالله قدسی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است، آقای محمدپارسا بفرمائید.

پارسا - با اجازه جناب آقای رئیس و همکاران ارجمند بدو صمیمانه ترین عرض تبریکاتم را بمناسبت اینکه جناب آقای رامبد نماینده معمر و محترم مجلس شورای ملی بوزارت مشاور در امور پارلمانی منصوب شده اند تقدیم میدارم (احسن) امیدوارم همانطوریکه در سنگر مقدس مجلس شورای ملی منشاء خدمات شایسته ای بوده اند در این مقام عالی هم منشاء خدمات شایانی بوده و در خدمت بشاهنشاه محبوب آریامهر و مملکت عزیز توفیق کامل حاصل فرمایند در مورد لایحه، در این موقع که شور اول اصلاح تبصره ۱ ماده ه قانون معاملات زمین مطرح است چون ارتباط مستقیم با مسئله زمین دارد و مشکلاتی که از این لحاظ دانسگیر مردم گردیده لازم میدانم در تعقیب بیانات خود در دیماه سال گذشته بشرح منعکس در مذاکرات مربوط ضمن اینکه باین لایحه کاتباً مواظفم باستحضار همکاران ارجمند برسانم بدون تردید زمین یکی از جمله مشکلاتی است که هنوز بطور قطعی حل نگردیده و افراد فاقد مسکن نیز جهت بدست آوردن چند متر زمین مرتب فعالیت می نمایند.

رئیس - آقای پارسا لایحه زمین مطرح نیست اگر راجع به این لایحه که مربوط به معافیت از پرداخت درصدهای ارزش اضافی است مطلبی دارید بفرمائید چون لایحه زمین در کمیسیونهای مربوط در دست بررسی است. پارسا - خیر، من راجع به معافیت از عوارض عرضی ندارم.

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) برورد در شور ماده واحده رأی میگیریم، خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟

(اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۷ - بیانات بعد از دستور بانو فریده هاشمی و آقایان: دکتر دادفر - پزشکپور.

رئیس - بانو هاشمی بعنوان بعد از دستور صحبت میکنند تشریف بیاورید.

بانو فریده هاشمی - بنام خدا، با اجازه ریاست محترم همکاران ارجمند. خانمها و آقایان. در آغاز سخنم میلاد با سعادت امام علی النقی و عید غدیر خم و سالروز خجسته ۲۱ آذر یعنی خاطره عزیز و گرمی نجات آذربایجان و ۲۵ آذر روز مادر و ۲۹ آذر سالروز ازدواج میمنتبار اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی محبوب ایران. که روزهای خاطره انگیز برای ملت ایران در ماه آذر است. حضور همه همکاران عزیز و ملت نجیب ایران تبریک عرض میکنم (احسن) و اما خوشوقتم بعرض برسانم که روز هشتم آذرماه شب عید غدیر خم برای مردم غیور و میهن پرست شهرستان سراب سرشار از سرور و شادمانی و ابراز سپاس بود چه مردم سراب در آنروز افتخار مهمانداری و الاگهرشهر آزاد و الاگهر شهبانوی فرزندان گرمی و الاحضرت نیکوکار شاهدخت شمس پهلوی را داشتند که جهت افتتاح بیمارستان ه تختخواهی شیر و خورشید سرخ سراب مردم این شهرستان را سرفراز فرموده بودند.

مردم شهرستان سراب با گرم ترین و صمیمانه ترین احساسات نسبت به خاندان جلیل سلطنت مقدم میهمانان عالیقدر خود را گرمی داشتند و بانثار گل‌های سرخ میخک به پای والاگهرها مراتب سپاس و حق شناسی خود را بحضور اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و الاحضرت شاهدخت شمس پهلوی تقدیم داشتند (احسن).

والاگهر شهر آزاد در میان پرشورترین احساسات طبقات مختلف مردم شهرستان سراب بیمارستان شیر و خورشید سرخ ایران شهر را بنام نامی شاهنشاه آریامهر افتتاح فرمودند.

این بیمارستان که مجهز به بخشهای اورژانس - جراحی - زنان و زایمان - داخلی - بیهوشی - رادیو لوژی - آزمایشگاه - درمانگاه و خانه‌های سازمانی برای پزشکان و پرستاران با کادر لازم است. در زمینی بمساحت ۳۰ هزار متر مربع و با هزینه کل ۹۰ میلیون ریال تأسیس گردیده و قابل توسعه تا ۱۰۰ تختخواب میباشد.

برای مردم شهرستان سراب نعمتی است بزرگ که امیدوارم با توجه خاص جناب آقای دکتر خطیبی مدیر

عامل محترم شیر و خورشید سرخ ایران و با تقویت مداوم کادر پزشکی و درمانی آن مردم شهرستان سراب بتوانند بنحو شایسته از خدمات درمانی و امدادی آن استفاده بیزند. در جریان برگزاری این مراسم جوانان شهرستان سراب استدعای ایجاد خانه جوانان را که از مکاتب پرورش شیر و خورشید سرخ ایران است کردند. که بعرض والاگهرها رسید. و آقای دکتر خطیبی اعلام کردند که موضوع مورد تأیید والاگهرها است و اقدامات لازم در اینمورد انجام خواهد شد. اینک جناب دکتر خطیبی با آرزوی توفیق روزافزون جنابعالی یادآور میشوم که جوانان سراب مشتاقانه در انتظار اقدامات لازم برای ایجاد خانه جوانان هستند. تا بتوانند با شرکت در انواع فعالیتهای ورزشی و هنری و همچنین با فراگیری آموزشهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی و یادگیری اصول خدمات داوطلبانه بتوانند اعضای مفید و مؤثر برای جامعه متحول و مترقی امروز و آینده ایران باشند و وظایف خود را در سطح ملی و جهانی بسا شایستگی انجام دهند. بنابراین امیدوارم این آرزوی جوانان هرچه زودتر صورت تحقق بگیرد. تا بیشتر سپاسگزار و ممنون باشند.

اما نعمه‌ها و وزمه‌هایی از دشمنان ایران که بیامون نهضت آزادی زنان ایران ساز کرده اند شنیده میشود من میخواهم بنام یک زن ایرانی و از طرف همه زنان ایران که با یک اقدام انقلابی شاهنشاه خود در جامعه عرصه وجود و فعالیت پیدا نموده اند. بگویم که زنان ایرانی از صمیم قلب به این آزادی فرخنده و مبارک و پاسداری میکنند و به اهمیت و عظمت آزادی خود واقفند به همان وسعت دامنه آزادی احساس مسئولیت میکنند و به پیش میروند (صحیح است). و نه تنها با اعتقاد و ایمان کامل به سنتها و آداب و رسوم مذهبی و ملی وظایف خود را در مقام مادری بنحو شایسته انجام میدهند. در انجام وظایف محوله در شئون مختلف مملکتی نیز با دلسوزی و صداقت کوشش میکنند و با موفقیت پیش میروند. و با آگاهی و واقع بینی به همه شئون دست یافته اند. بطوریکه بمقام وزارت رسیده به مراکز قانونگزاری راه یافته. در دانشگاه تدریس میکنند. برمسند قضاوت نشسته و در بازار کار و تولید فعالیت چشمگیر دارند. و همه مسلمانند و پویندگان راه حق ولی هرگز و هرگز زیر بار سیاستهای بیگانه‌ای که میخواهند با یامسوائی برفع خود بهره‌برداری کنند نخواهند رفت. چه عقربه زمان به عقب برنمیگردد فرصت را مغتنم شمرده از مسافرت اخیر جناب آقای تقی توکلی

وزیر محترم نیرویه استان آذربایجان شرقی یادآور میشوم .
و به ذکر چند مورد از نیازمندیهای حوزه انتخابیه خود
میبپردازم . وزیر نیرو که از یکشنبه ۲۲ آبانماه تا جمعه
۲۷ آبانماه بمدت ۵ روز در آذربایجان شرقی با دقت و
باریک بینی خاصی مسائل مربوطه به برق و آب مورد نیاز
استان را در تیریز و سراسر استان و دیگر شهرهای
آذربایجان شرقی مورد بازدید و بررسی قرار میدادند . روز
پنجشنبه ۲۶ آبانماه نیز از نیروگاه شهرستان سراب بازدید
نموده و در مورد نیازمندیهای این شهرستان با مردم
به گفتگو نشستند . و وعده ایجاد سد بر روی رودخانه تاجیار
سراب را که از کوههای سیلان سرچشمه میگردد و از
فراز یک تنگه کوهستانی بنام برکوه که اصطلاحاً در بند
نامیده میشود و بسوی دشت سراب سرازیر میگردد . دادند با توجه
به اینکه ایجاد سد بر روی این رودخانه یکی از آرزوهای
دیرین مردم این شهرستان است و باین منظور در سالهای
قبل هم مطالعه و بررسیهایی هم انجام گرفته که ناتمام باقی مانده
است . مردم شهرستان سراب با آغوش باز این وعده را پذیرفته و
با امید فراوان چشم به انتظار احداث سد مذکور که اثرات
بسیاری در پیشرفت اقتصادی این منطقه دارد نشسته اند .
نکته دیگری که از وزارت نیرو درخواست دارم ،
تأمین اعتبار مهار و تصفیه آگوی شهر سراب در قالب
اعتبارات سال ۲۵۳۷ است . که واقعاً این مسئله شدیداً
بهداشت مردم را تهدید میکند و امید دارم که در این مورد
هرچه زودتر توجه بفرمائید ضمناً از اینکه وزارت آموزش
و پرورش در اجرای سیاست تأمین آموزش مورد نیاز کشور
در سطح شهر و روستا اقدام به توسعه و تأسیس دانشسراهای
مقدماتی و مراکز تربیت روستا معلم نموده و در این مورد
و به تقاضای مردم شهرستان سراب نیز توجه فرموده اند .
بطوریکه در سال تحصیلی جاری هم دانشسرای مقدماتی
سراب و هم دانشسرای تربیت روستا معلم در سراب
تأسیس گردیده از مسئولین آموزش و پرورش تشکر و
سپاسگزاری نموده و از اولیاء محترم آموزش و پرورش
میخواهم که با ایجاد دانشسرای مقدماتی دختران در
سال تحصیلی ۳۸ و ۳۷ این مجموعه را تکمیل و برسیاس
قلبی مردم منطقه بیفزایند .
ضمناً ایجاد شعبه دانشگاه آزاد در شهرستان سراب
هم مورد تقاضای مردم است .

در خاتمه برای همه خدمتگزاران شاه و ملت بخصوص
دولت جناب آموزگار و تیمسار سپهبد آرموده استاندار
دلسوز استان آذربایجان شرقی در این دوران شکوهمند

همزمان با پیشرفتهای جامعه امروزی ایران در پرتو
هدفهای انقلاب شاه و ملت و اصول جاویدان حزب
رستاخیز ملت ایران توفیق روز افزون از درگاه خداوند
متعال مستلت دارم (احسن)
رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید .

دکتر حبیب دادفر - بنده انتصاب جناب رامید را
به فال نیک میگیرم و تصور میکنم یک همکار ارزنده و
صاحب نام مجلس شورای ملی و تنبیه در سنگر دولت و
بخصوص در سمت وزیر مشاور در امور پارلمانی قرار
گرفتند لذا حق مطلب این است که وضع مجلس کما هو حق ،
در موقع و در موضع خودش ، در مراجع مخصوص دولت
منعکس بشود بنده سه چهارماه قبل ، پیش از دولت جدید
تذکری داده بودم در لایحه مالک و مستاجر و همینطو
در کمیسیون بودجه ، متأسفانه وزراء دولت سابق باین
عرض بنده توجهی نکردند و در جلسه ای که جناب آقای
بهرن هم تشریف داشتند این مطلب را در نطق قبل از
دستور هم گفتم و گرفتاریش را امروز برخورد میکنیم و اگر
باز امروز در مسأله ای که عرض میکنم توجه کافی
نشود گرفتاری زیادی خواهیم داشت : بنده عرض کردم
مسأله آپارتمان سازی در عرف ممنکت ما چیز تازه ای است .
سابق بر این یک بساز و بفروش چیزی را می ساخت و آماده
می کرد ، مشتری میدید ، از آن یا گران می خرید یا نمی خرید ،
حالا این مسئله شهرك سازی مکافاتی شده است . یکی
پیدا می شود عنوان می کند که من می خواهم شهرك
بسازم و آپارتمان خواهم ساخت و چنین و چنان خواهم کرد
چون این مسئله شهرك سازی مطلب تازه ایست در مملکت
ما دوسه سال بیشتر سابقه ندارد و هنوز به بهره گیری از آن
نرسیده ایم و عرف و عادت قضایی و حقوقی و مالی و فنی در
آن پیدا نشده است . بنده عرض کردم باید یک دستگاه
مسئولی مرافق این شرکتها باشد به بیند کسبیکه آمده
ادعای شهرك سازی می کند آیا واقعاً صلاحیت فنی دارد
و پروانه شهرك سازی گرفته است یا نه ؟ صرفاً همینکه چند
نوبت آگوی چاپ کرد آیا میتواند از مردم پول بابت پیش
قسط بگیرد؟ مثل همین شرکتی که با همین عنوان چندین
میلیون تومان پول مردم را بهدر داده است . مسئول این
کار کیست؟ اگر از من بپرسید میگویم بموجب ماده ۱
قانون مدنی همه این ده ، چهارده وزیر کابینه و معاونین
آنها مسئولند ، آیا کسی در وزارت آبادانی و مسکن هست
که از این بساز و بفروش بپرسد آیا این ساختمانی که
پروانه اش را از شهرداری گرفته ای همانگونه میسازی؟

یا هر کار دلش خواست میکند خوشبختانه این شرکتی
که نقش درآمده ایرانی است و دادستان تهران توانست
آنها را گیر بیاورد و پول مردم را پس بگیرد حالا اگر یک
شرکت خارجی بیاید و بگوید فلان میلیارد ، فلان قدر ،
سرمایه ثبت شده دارم و اینقدر پرسنل و ماشین آلات میخواهم
شهرك بسازم ، یک اتاقه اینقدر ، دواتاقه آنقدر و مقداری
بعنوان پیش قسط از مردم بگیرد و فرار کند به یونان یا
کشورهای دیگر . آکی مسئول پس گرفتن پول مردم از
این شرکت می باشد؟ این یک مسئله ، مسئله دیگری نیست
اگر چنانچه فردا آپارتمانهای ۴ طبقه را ساختند و معلوم
شد محاسباتشان غلط بوده است و مثلاً بجای آهن نمره ۱ ،
از نمره ۲ استفاده کرده اند و یا آسانسورش خراب است و
یا عیوب دیگری دارد شرکت هم پولش را گرفته و رفته
است ضامن اجرای قراردادیکه با ما مردم

بسته اند چه مقامی است؟ موضوع سوم این است که چون
متقاضیان وارد به عقد قرارداد و این مسایل نیستند
فروشندهگان هر مطلبی را در قرارداد می گنجاندند و هر مبلغ
خواستند می گیرند اول می گویند دویست ، ۳۰۰ هزار
تومان ، بعد که متقاضی ریشش گیر افتاد میگویند طبق
شاخص قیمتها و هزینه زندگی این قدر دیگر اضافه باید
بپردازید ، هر شرکتی هم خودش را ظاهراً بجایی بسته و
دفتری و دکانی باز کرده و به هر کیفیتی هر مبلغ بخواهند
میتوانند از متقاضی بگیرند قرارداد بسته ، آپارتمانهای
متری سه هزار تومان ، حالا میگویند ده هزار تومان اگر
کسی بود که از ابتدا به عقد این قراردادها نظارت میکرد
کار با اینها نمی کشید حالا می گویند چشمش کور ، بخش
خصوصی است برود بقیه اش را بپردازد ، این آپارتمانهای
۴ طبقه اگر فردا بایک زلزله فرو ریخت تقصیر با کیست؟
من خریدار ، اگر یک سانتیمتر از کنار جاده جلوتر آمدم
شهرداری فوراً با بولدوزر خرابش می کند ولی یک مرجعی
و یک مقامی نیست که این نقشه ها را از ابتدا نظارت
بکند . خواهید گفت که شهرداری به آنها پروانه ساختمان
میدهد ولی پروانه ساختمان یک امر است ، ساختن مطابق
پروانه ، امر دیگری است . اما شهرداری نظارت ندارد که
اگر بجای سیمان خاک سنگ بکار برد یا بجای آهن ، قراضه
آهن گذاشتند تأمین امنیت جانی مردم با کیست؟ اگر مثل
ساختمان ۲۸ طبقه تجریش خراب شد یا ساختمان ذوب آهن
که تخلیه کرد و رفت ضامن اینها کیست؟ اینها زایک
مرتبه در کمیسیون بودجه گفته ام یک مرتبه هم موقع طرح
لایحه زمین و مرتبه دیگر در نطق قبل از دستور بجنابعالی

رئیس - آقای پزشکپور بفرمائید .
پزشکپور - هر چند با محبت بسیاری که مقام محترم
ریاست مجلس شورای ملی نسبت به من دارند و توصیه
فرمودند که بعلت جزئی کسالتی که دارم و بهمین
مناسبت هم چندی از حضور همکاران محترم مرخص
می شوم ، و شاید که کمتر به نطق و خطابه بپردازم اما
بهر حال آنچه را که می خواهم عرض کنم اگر بیان نمی کردم
ترك اولی بود بنابراین مجدداً با اجازه مقام ریاست محترم
و همکاران گرامی پشت تریبون آمدم ولی قبل از بیان
مطالبی می خواستم نه بجنابعالی عزیز بلکه دولست
تبریک بگویم از این حسن تدبیر که بکار رفته است بهر حال
امیدوارم برای ایشان که سالها در هرحال در دو دوره من
شاهد بوده ام با نهایت اعتقاد و صداقت و وظایفی را که
ملت بعهدۀ ایشان گذاشته بود بخوبی انجام داده اند این
موهبتی بود برای ایشان برای هر نماینده ملت بنابراین
من واقعاً این تبریک را بدولت می گویم (آفرین) البته
امیدوارم وجود ایشان بتواند در سمت جدید و صندلی
جدید برای مشکل گشائیهای بسیار در مسیر برنامه های
مملکتی موفق و مؤثر باشد (یکی از نمایندگان - صندلی
اثر ندارد) منظورم در این سمت است و اما نکته ای که
که می خواستم عرض کنم و بخصوص بنظر من شأن مجلس
است که نسبت با این چنین مسئله بسیار اسامی بررسی کند
و باردیگر اظهار نظر بکند و من در دو جلسه گذشته که
تشکیل نشد قصد صحبت داشتیم بهمین سبب حالا مصدع
می شوم ، مسئله نظرات یا اختلاف نظرهایست که
پیرامون یکی از مهمترین حوادث مربوط به تاریخ مبارزات
ضد استعماری مملکت ایران مطرح شد و آن عبارت است از
نظراتی که پیرامون قرار عدم صلاحیت دیوان داوری
لاسه در مورد شکایت دولت انگلیس و شرکت سابق
نفت ایران و انگلیس صادر شده است . البته همانطور که
همکاران گرامی آگاهی دارند این بحث و گفتگو از آنجا
آغاز شد که آقای دکتر فلاح قائم مقام مدیر عامل شرکت
ملی نفت ایران در یکی از باشگاههای تهران و بعد هم
مجدداً در مقاله ای که در دوم آذرماه در روزنامه های
کجهان و اطلاعات منعکس کردند و نظراتی را ابراز

داشته اند. این نظرات باین کیفیت بود که نخست اظهار کردند با توجه به تکلیف دولت ایران بشورای امنیت این شورا شکایت ایران را از انگلستان بدیوان داوری لاهه ارجاع کرد. و اظهار نظر دیگر ایشان این بود که رأی دیوان داوری لاهه مبنی بر عدم صلاحیت نسبت رسیدگی باین موضوع نزیان ایران بود و حتی من در یکی از تیرها دیدم که بیچون یک زبان توأم با خیانت تلقی شده بود که نظر صحیحی نیست (دکتر نادفر - نظر مخفی است) که ایشان ابراز کردند (صحیح است) بخصوص اینکه من دیدم در مورد اظهار نظر بسیار صریحی که یکی از همکاران جناب آقای بی احمد نموده بودند، ایشان باین کیفیت اظهار نظر کرده بودند: « من نمی دانم که جناب بنسی احمد در چه رشته ای تبحر و تخصص دارند ولی میدانم که اصل بحث را درک نکرده اند. دیوان داوری لاهه بمسئله نفت ایران رسیدگی نمی کرد بلکه قرار بود در مورد اختلاف ایران و انگلیس رسیدگی کند» من با توضیحات مختصری که در مجلس شورای ملی عرض خواهم کرد باین نتیجه خواهی رسید که این جناب آقای دکتر فلاح هستند که این موضوع را درک نکرده اند (صحیح است) سابقه امر باین کیفیت است که دولت انگلیس باستناد مداخله ای که در تنظیم قرارداد ۱۹۳۳ داشت و خود را قیم شرکت نفت انگلیس میدانست به استناد آن قرارداد ابتدا بشورای امنیت و بعد بدیوان داوری لاهه مراجعه می کند و تقاضای رسیدگی و صدور حکم و بدو تقاضای صدور قرار موقت کرد. خوب این قرارداد چه بود؟ قراردادی که از نظر ملت ایران یک قرارداد تحمیلی بود این قرارداد آقدر نافذ نبود که بر روی کرسی قرارداد با مبانی صحیح حقوقی قرار گیرد و اصولا مسئله نبلی شدن مبارزه عظیم و غرور انگیزی که در سراسر ایران آغاز شد که از شاهنشاه گرفته تا کارگران و کشاورزان و دانشمویان همصدا در این مبارزه بزرگ و غرور انگیز شرکت داشتند این بود که این قرارداد تحمیلی است و دارای یک مبانی حقوقی صحیح و نافذ نیست. دولت انگلیس باستناد ماده ۲۲ این قرارداد به دیوان داوری لاهه رفت، ماده ۲۲ قرارداد چه هست؟ البته من ضرور میدانم که بعد از سالها و با یک چنین اظهار نظری موضوع در مجلس شورای ملی مطرح شود و در واقع مجلس شورای ملی ایران که این افتخار را دارد که نه تنها در پهنه مبارزات ملی ایران اصل حاکمیت ملی را بر منابع طبیعی ملتها تضمین کرد. و این افتخاری است جاودانی برای ملت ایران و برای

مجلس شورای ملی ایران، مسجداً اینجا ذکر این بساره در واقع بررسی شود. ماده ۲۲ - بند دال ماده ۲۲ قراردادی گوید: اگر یکی از طرفین شصت روز بعد از وصول تقاضای حکمیت طرف مقابل حکم خود را معین نکند و با تعیین آنرا بطرف دیگر ابلاغ نماید طرف مزبور حق خواهد داشت که از رئیس دیوان داوری دائمی بین المللی و یا نایب رئیس درموردی که مطابق قسمت اخیر جزء (ب) پیش بینی گردیده تقاضا نماید که یک حکم منفرد و ذیصلاحیت مطابق مقررات مذکور در فوق تعیین کند. در این صورت اختلاف موجود بوسیله حکم منفرد مزبور قطع و فصل خواهد شد. و نیز بموجب ماده ۲۱ همان امتیاز نامه مقرر شده بود که، طرفین اعلام میدارد اجرای این قرارداد مبنی بر اصول متقابل حسن نیت و صداقت و تفسیر معقول و متناسب این قرارداد باشد و دولت ایران این امتیاز را لغو نخواهد کرد و مفاد مقررات آن در آتی بوسیله هیچ قانون عمومی و خصوصی و یا هیچیک از دستورات و نظامات اداری و یا عملیات مقامات اجرائی قابل تغییر نخواهد بود. قرارداد برای چند سال بود، ۶ سال، خوب جناب دکتر فلاح اگر قرار بود دولت ملت ایران این قرارداد را معتبر بشناسد و بدلیل معتبر شناختن این قرارداد بدیوان داوری لاهه بروند آنوقت ما حق تغییر این قرارداد را نداشتیم. و تا ۱۳ سال دیگر می بایست همان قرار داد منحوس و استعمازی بر ملت ایران تحمیل می شد، بنابراین دولت ایران و ملت ایران که بی گمان تمامی این اقدامات از آن زمانی که مبارزه عظیم و غرور انگیز نهضت ملی شدن نفت در سراسر ایران آغاز شد تا آن زمان که به خلق بد از شرکت سابق انجامید، همه با رهنمود شاهنشاه ایران زمین بوده است و معطوف باین نکته بوده است که اصولاً قرار داد سال ۱۹۳۳ فاقد مبانی یک قرارداد متعارف بر اساس اصول حقوق داخلی و بین المللی است. (احسن) بنابراین ما اگر قرار بود جنبه دیگر را ببیریم و بگوئیم که قرارداد نافذ است و بر اساس همین قرارداد بود که دولت انگلیس بعنوان قیمومیت از شرکت نفت انگلیس در دیوان داوری لاهه طرح دعوی کرده و تقاضای رسیدگی نموده بود، پس می بایست تمام مفاد و قرار داد را ببیریم و اصولاً همین نکته مهم بود میان مبارزات همه مهین پرستان ایران و ملت ایران با جناح ها و گروههایی که در آن زمان بنام گروههای توده نفتی معروف بود در آن زمان میلیون ایران و وطن پرستان ایران

خواستار ملی شدن نفت سراسر ایران بودند و لسی که گستاخ و کمونیست چه شعاری می دادند؟ الفای وارزادند. جرف ایران برستان جی بود. این که قراردادی وجود ندارد که الغاء شود بلکه این قرارداد تحمیلی است و از مبانی صحیح حقوقی برخوردار نیست. و گذشته از این مسئله ملی شدن و اقدام ملی کردن منابع و صنایع نفتی ایران مشتمل از اصل حاکمیت ملی ما است (آفرین) و اصل حاکمیت ملی را همه هیچ نوع قراردادهایی بخصوص از این نوع نمیتواند مخدوش کند و این مسئله یک مسئله ای نبود که تنها در دست مبارزات ملی ما مطرح شود بلکه یک نوع مبارزه عظیمه ضد استعماری در جهان بود. مبارزات ملت ایران و بیوزی ملت ایران در مبارزات ملی ایران در صنعت نفت ایران است که کشورهای بسیار درو شد برآیند با استفاده از این مبارزات و دستاوردهای این مبارزات منابع طبیعی خود را ملی کنند. دستاوردهای این مبارزات بود که ملت مصر را یاری کرد که کانال سوئز را ملی کند دست آورد این مبارزات بود که دیگر کشورهای صاحب منابع نفت را یاری کرد که منابع نفتی خود را ملی کنند و دست آورد این مبارزات بود که در شرایطی بعد از قرارداد اضطراری سال ۱۹۵۴ نفت ایران و رهبری ایران را در یک موضوع اساسی بر ضد استعمار قرارداداتا اعمال دقیق نمود نسبت به حاکمیت ملی ایران در منابع ملی و صنایع نفت ایران. بنابراین این مسئله در واقع مسئله ای بود که از حدود حتی حوزه قضایی ایران خارج شد و بصورت اصلی در حقوق بین الملل وارد شد. امروز مسئله حاکمیت ملتها بر منابع طبیعی بعنوان یک اصلی از حقوق بین الملل شناخته شده و جایگزین این اصل در حقوق و روابط بین الملل مرهون کدام مبارزات است؟ مرهون مبارزات ملت ایران است و دیوان داوری لاهه در رسیدگی به این موضوع نه تنها در برابر منافع و مصالح ملت ایران قرار داشت بلکه در برابر یک اصل، اصل بین المللی یعنی اصل حاکمیت ملتها قرار داشت. من وارد دقایق و جزئیات نمی شوم ولی بی گمان همکاران گرامی که رأی داوری دیوان لاهه را دیده اند مبنی بر عدم صلاحیت این دیوان نسبت به رسیدگی باین موضوع کاملاً آگاهی دارند و متعکس است که اصولاً دیوان داوری لاهه به این دلیل که اعلام ملی شدن منابع و صنایع نفت ایران ناشی از اصل حاکمیت ملت ایران است نبود را ذیصلاحیت است که به این موضوع رسیدگی کند. من تعجب نمی کنم، آنوقت مردی را بر فرسوز و زین را که در یک

موضوع مبارزاتی استناد و نه تنها از حقوق ملت ایران و از حاکمیت ملی ما دفاع کرد کسی او را مورد اهانت قرار دهد. بنابراین من اینجا پس از سالها مبارزات است بر بیون مجلس شورای ملی و بنام یکی از نمایندگان مجلس شورای ملی تمام آن مبارزات غرور انگیز و افتخار آمیزی را که برای ملی شدن نفت آغاز شد و در زمان خدیو ادامه داشت تحسین می کنم و همه آن مبارزات که بودند و هستند درود می فرستم. من به تمامی آن قضات با شرف دیوان داوری لاهه که در یک مرجع بین المللی نشستند و اصل حاکمیت ملی را برای ملت ما بر قراردادهای تحمیلی مرجع شناختند درود می فرستم مخصوص به برقیسور رولین آن وکیل مدافع بسیار جسور و با شهامت و با تفصیلت که در یک چنان سنگری از حقوق ملت ایران و از اصل حاکمیت ملت ما در پهنه سیاست جهانی دفاع کرد درود میفرستم و من اطمینان دارم آنچه را که عرض کردم منوبات و نظرات نمایندگان محترم مجلس شورای ملی است که نمایندگان ملت ایران هستند (آفرین - احسن) رئیس - آقای رامبه فرمائید. رامبه (وزیر مشاور در امور پارلمانی - سابقاً سگریزای فراوان) از آن همه عنایات بنام است اهمیت بحثی که جناب پزشک پور فرمودند فقط یادآوری می کنم آنچه را که در نهضت ملی کردن نفت بفرمان مبارک شاهنشاه آرمانشهر و به همت و خیریت ملت ایران انجام گرفت. گفته افراد در ماهیت آن تغییراتی نخواهد داد. (احسن) و آنچه را که جناب پزشک پور فرمودند حفظ استقلال همه جانبه ایران از هر جهت همیشه وجهه همت شاهنشاه ایران بوده و ملت ایران آنچه را که به پیروی از شاهنشاه انجام داده اند همیشه سرفراز خواهند بود و مقاماتی هم که صلاحیت اظهار نظر در مواردی را دارند تا آموزش آنرا داشته باشند که نمایندگان مجلس در مورد آن صحبت کنند مقامات رسمی معینی هستند که مثلاً در ایتمورد وقتی وزیر دارائی مطلبی گفت آن مطلبی خواهد بود که می تواند به صحنه مجلس کشیده شود. (احسن).

۱۸ - ختم جلسه.

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم می کنیم. تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(جلسه ساعت یازده و پنج دقیقه پایان یافت)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

سؤال آقای دکتر مرتضی مشیر از وزارتخانه های بهداشتی و آموزش و پرورش

ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمند است دستور فرمایند وزرای محترم بهداشتی و آموزش و پرورش در مجلس شورای ملی حضور بهرسانیده و سؤالات زیر پاسخ دهند:

- ۱- آیا از کودکان عقب افتاده و استثنائی آماری دردست دارند؟ و چنانچه جواب مثبت باشد عده آنها بالغ برچند نفر بوده و از لحاظ درجات هوشی درجه شرایطی بسر میبرند؟
- ۲- با توجه باینکه در امریکا پیشرفته ترین کشور دنیا قریب شش میلیون نفر کودک کان عقب افتاده و استثنائی وجود دارد و مسلماً تعداد کودکان استثنائی کشور ما رقم بسیار چشمگیری را تشکیل میدهد مشخص فرمایند دولت برای تعلیم و تربیت و حفظ تندرستی این گروه کثیر چه اقدامی تا کنون انجام داده و برای آینده چه برنامه ای در پیش دارند؟
با تقدیم احترام - دکتر مشیر